

Braşovai Lapok

Ára 5 lei

Szerda
1932 * január 27

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

20. szám
XXXVIII. évtolyam

Ára 5 lei

Vagyuunk, akik voltunk — leszüünk, akik vagyunk

Első szavunk, s hódolatunk legyen a sajtószabadságé. Azé a szentség, amely az írást széppé, szabaddá, szárnyalóvá teszi s mely munkánkat, hivatásunkat életeti. Ez a kincs, a román alkotmány legszebb ékessége, a B. L. betiltásával új mártírságot szenvedett. Hatalmi szó akarta megfosztani büvös erejétől és varázsától, holott léte, hatása csak addig tart, ameddig maga is szabad.

Ma újra ennek a szabadságnak a jegyében szólhatunk. Elmondhatjuk, hogy váratlan és kegyetlen dolog történt, a minék kábulatát még ma is érezzük. Egy hatalmi rendelkezés megbénította a tollat kezünkben, amellyel az igazságot, s csak az igazságot szolgáljuk. Mint az ezeregyéjszaka óriása, mely belefér egy palackba, de ha kiszabadul, elhomályosítja a látóhatárt, úgy került élénk váratlanul és féltelmesen az a szellem, melynek normális viszonyok közt egy jámbor hivatali büroban a helye. Ránk feküdt, elátlította lélegzetünket, s mint egy kegyetlen lidércnyomás, a halál rémét idézte ránk, mintha valami rettenetes bűn miatt illette és érne végső megtorlás.

Az újra élvezett szabadság örömeivel és öntudatával lehet és kell megállapítanunk, hogy olyan sérelem, mint ami lapunkon keresztül a sajtószabadságot érte, aminek megállapításában az egész hazai sajtó szolidáris, nem a kormányhatalom erejét, hanem gyöngeségét fokozza és az ország feltett presztizsét sem növeli, hanem csökkenti. Az alkotmány nem hiába mond vétőt, minden önkényes, s erőszakos akaratnak, mely a toll szabadsága ellen tör, minden jog és minden erő megrokkban és eltorzítva, ha jogtalanul és hivatalosan akarják elnémítani. Romániában van törvény és vannak bírák és van rá mód, hogy minden vétséget, amit a sajtó egyének, intézmények, állam és közrend ellen elkövet, méltó módon megtorolhat. A retorzió nem a rendőrség, hanem a bíróság feladata, s az állam egy azzal óvja meg és növeli nagyságát a tekintélyét, ha ezt a hatáskört, ép úgy mint a sajtó szabadságát tiszteletben tartja.

A B. L. a maga értesülése, mérlegelése és meggyőződése szerint tárgyalta a sorocai eseményeket. Ehhez joga volt, a mit senki el nem vitathat, s vajjon a Lavedan vigjátéki alakjának a mondása: „il y a la manière”, (a módtól függ) elegendő ok lehet a legnagyobb s legszentebb alkotmánybiztosíték megrogtatására? Ha a hang, mely a muzsikát csinálja, erős, talán tulerős is volt, nem igazolhat egy olyan rendelkezést, mely lényegében az az újságíró s nem az újságot, hanem a közszabadságot sebzí halálra. A sorocai események tárgyalása, bármily heves és kemény tónusban is, nem rogtatja az állam tekintélyét — ennek sokkal is magasabban és méltóságosabban kell állania annál —, ellenben egy lap betiltása és a feloldásnak olyan jellegű feltétele, mely maga is a kényszerítő ráhatás jellegével bír, s ami csak újabb seb a sajtószabadság szent és sérthetetlen elvén, megrongálja a közhatalom és az állam hírnevét.

Azt is mondják — a hatalmi túllépés védelmére, s az arra való hivatkozással szemben, hogy román újságírók még erősebben, még támadóbban irtak a Dnyeszter partján történekekről, — hogy amit Jupiternek szabad, azt nem szabad egy kisebbségi újságnak, s bizonyára még kevésbé egy magyar lapnak, s legkevésbé nekünk, irredenta, bolsevista, örök gyanuval, gyűlölettel és bosszúval terhelt B. Lapoknak. Ez az álláspont, mely egy előkelő hivatali faktor hangoztattott, csak megerősíti azt a meggyőződést, hogy egy kóros és káros szellem végzetes menelítése uralja a sorsunkat, az or-

szág sorsát, mely nagyszerű kvalitásai és értékei ellenére nem tud kiszabadulni a válságok hinárjából. Amit nekik szabad... És az alkotmány? És az egyenjóság?... És a szabadság, melynek szavát Genuában a gályarabok láncaira és a börtönökre is felírták, s melyet Románia minden kormánya, s minden fóruma szüntelenül hangoztat? A másodrendű állampolgárok nyomán a másodrendű sajtószabadság. Te irhatsz, Jupiter, amit akarsz, ahogy akarsz — bár vannak Jupiternek, akik az Olympuson szintén a titánok rabjai, akiket szintén cenzurálnak és betiltanak —, de annak a másinak, a másodrendűnek csak akkor s csak úgy, amikor, ahogy én akarom, szeretem, elnézem, megengedem...

A sajtószabadság, tehát a román alkotmány, amihez mi másodrendűek Jupiter ellenlábasának következettségével és makacsságával ragaszkodunk, nem tűr meg semmiféle megkülönböztetést, semmiféle kivételt. Ahogy Rousseau mondja: a főhatalom soha sincs jogosítva az egyik alattvalót jobban megterhelni mint a másikat, mert ilyenkor az ügy kivételessé változik, s hatalma már nem illetékes többé. A mi írásunk tehát nem bírálható el másképp, mint bármely román újságé, mert ha igen, az alkotmány van megsértve, s ha ezt megsérti a kormány, önmagát is megfosztotta attól a jogtól, hogy az alkotmánynak, az országnak öre, védője, képviselője legyen. A kormánynak éppen az a legnemesebb feladata, hogy ezt a jogegyenlőséget, a belső rend és harmonia legfőbb garanciáját teljes mértékben érvényesítse, s úgy tegyen védelmében mint Caius Op-pius, aki egy péket azért korbácsoltatott meg, mert neki finomabb és jobb kenyeret adott mint a népnek.

Mi is az egyenlőség és igazság kenyere? Akarunk enni, ha az száraz és fekete volna is, s a sajtószabadság egyazon tiszta és tápláló forrásából akarunk inni most és mindörökké.

Mi nem öncélból és önérdékből vizsgáljuk és ítéljük meg a történeket, hanem magasabb, eszményi szempontból, az ideális igazság szolgálatában, melynek ha kell, mindent alá rendelünk, de amelyet semmi másnak senki kedvéért soha alárendelni nem fogunk. Az eszmei igazság eme szenvedélyes szolgálatában bizonyos erkölcsi közösség van szerkesztőség és kiadó között, aki soha kíséreltet sem tesz arra, hogy azt a belső szabadságot a külsővel, a naggyal, ellentétbe hozza, s mint a multban ezután is a magunk hite, meggyőződése szánt és szárnnyal minden írásunkban.

S amikor a B. L. kiadója Románia miniszterelnökének kinyilatkoztatta, hogy lapunk a román állam tekintélyét és szervezetét tiszteletben tartja, a legparányibb mértékben sem korlátozta, vagy szolgáltatta ki a tollunk szabadságát, mert mi is a legtisztább és legbensőbb lélekkel az ország jobb sorsán, jóhírnevén, anyagi és erkölcsi fellendülésén munkálunk. Sőt az a meggyőződésünk, hogy ugyanazzal az írással, melyet a hatalom cenzuráz, indexre tesz, s vakmerő és gonosz büntényül állít a közvélemény elé, mi nagyobb szolgálatot teszünk az államnak, mint a kormány a képzelt sajtómerényletek feltartásával és büntetésével. Mert nem az rontja az állam hitelét, presztizsét, aki nyíltan és bátran kipellengérezzi az erőszak, korrupció és más visszaélések bűneit, hanem az, aki ezeket az aljasságokat elköveti. A sajtó, amely a közéleti bűnöket ostorozza, nem lehet az a kanapé, amit a hamisság, hűtlenség és hiúság bűne fedezésére kidobnak a hajlékból. A kormánynak tollunk, akik egy magasabb eszményi-

ség szolgálatában állva, aktív módon erősítjük az államot, mikor kenyeret, rendet, nyugalmat, igazságot, szabadságot, megértést, testvériséget követelünk, feltse és védje az állam rendjét és hírnevét, hanem azoktól, akik Sorocában vagy egyebütt, a törvényesség és civilizáció sérelmére világraszóló vandalizmust, jogfosztást, vagy egész társadalmi osztályoknak anyagi megnyomorítását idézik elő.

No és a tultengő temperamentum, az érzelmek túladása, amivel irunk, s a mik olyan szint adnak néha a cikkeinknek, mintha azok csakugyan a román állam vagy a román nép ellen irányulnának!... Úgy tetszik, mintha azok az előkelő és gazdag egyének, akik valahol Sziáliában vagy Görögországban csak váltásdíj ellenében szabadulhatnának, az övéikhez intézett írásukban többet vesznek magukra, csak hogy szabadulhassanak a kénytelen fogságból... Nem tiltakozunk a szilaj vérmérséklet, az indulatok hevítő árja ellen, melyek mint Phaetont tüzes paripái, bennünket is k-

ronként elragadnak, — ez a mi belső lényünk, az igazsággal való oldhatatlan és oldhatatlan összeforrásunk, ami nélkül létezni sem tudnánk. De az, hogy bármily tüzes, szenvedélyes, támadó írásunk is más szintet kapjon, mint amit magunk adtunk neki, — a becsületes, őszinte, jóakaró meggyőződés színét — már nem tartozik ránk. Lehetnek színvakok is, akik színét sem látják, a mi színünknek, de senkinek adhat más értelmet, más szerepet tollunknak, mint amit — ha temperamentummal, ha szenvedéllyel is — mi magunk produkáltunk vele. Mi a román állam javáért és a román néppel való megbékülésért, az igazi demokrácia napfényes levegőjében való boldog harmoniaért és jóllétért dolgozunk. Aki nem hiszi, újra meg újra betilthatja lapunkat, — mi azok vagyunk, akik voltunk és azok leszünk, akik vagyunk. Függetlenül minden belső és külső befolyástól, morális alapon, a magyar népkisebbségért és az emberi jogokért rendületlenül küzdő magyar újság.

Harc az életért

A nyugdíjasok kettős kongresszusa

A kolozsvári határozat törvénytelennek minősíti a nyugdíjak csökkentését

Kolozsvár, január 25.

Az ellen a törvénytelen minisztertanácsi jegyzőkönyv ellen, amely a nyugdíj-illetmények leszállításáról intézkedik, érellyes és meg nem alkuvó harcot indítottak az ország nyugdíjasai. Több előkészítő gyűlés után a bukaresti nyugdíjasok szervezete január 24-re hívta össze az országos tiltakozó kongresszust Bukarestbe. Január 24-én azonban a bukaresti gyűlést nem lehetett megtartani, mert a gyűlésteremben karhatalmi osztagok jelentek meg. A belügyminiszterium arra az álláspontra helyezkedett, hogy az egyesülés ünnepén nem engedhet meg olyan kongresszust, amelyen az előjelek szerint igen mérges, szinte ünneprontó jellegű felszólalások lesznek. Azzal nem törődött a belügyminiszter, hogy a nyugdíjasokkal való bánásmód indokol és igazol minden erőteljesebb kifakadást a meggyötört és elkeseredett nyugdíjasok részéről.

A bukaresti nyugdíjas kongresszus azonban nem öleli fel az ország egész területét. Az erdélyi nyugdíjasok Kolozsváron gyűltek össze és tartották meg a fenti ok miatt nem vasárnap, hanem a bukaresti nyugdíjasok példájára hétfőn az ugyancsak nagyszabású tiltakozó kongresszust.

Az elnöki tisztet Pop Valér volt kormánybiztos töltötte be. Lehetőleg higadthang, tárgyilagos beszédben vázolta azt a keserves helyzetet, amibe az ország nyugdíjasai kerültek a kormány szűkmarkusága, illetőleg rosszul értelmezett takarékosági szándéka miatt. Kiemelte azt, hogy

az ország nyugdíjasai törvénytelennek tartják azt a minisztertanácsi jegyzőkönyvet, amely a nyugdíj-illetmények leszállításáról intézkedik, mert ezt a kérdést csak törvényhozás útján lehet rendezni.

A kormány intézkedése elleni harc tehát

tulajdonképpen a törvényesség és az alkotmány védelmét is jelenti. Azután azt indítványozta Pop Valér, hogy tekintettel a nagyszabású megjelent magyar nyugdíjasokra, beszédét és indítványait magyar nyelven is ismertessék.

Ezt a szép és minden dicséretet megérdemlő megnyilatkozást kellemetlenül zavarta meg valami Feborca Alex nevű nyugalmazott fogházigazgató, aki azt hitte, hogy hazafias buzgalmat a nyugdíjasok gyűlésén is fitogtatnia kell. Tiltakozott a magyar nyelv használata ellen s botrányos jeleneteket rögtönzött mindaddig, amíg az elnökség meg nem állapította, hogy nem is tagja a szövetségnek s ki nem zavarta a teremből.

E kellemetlen jelenet után a kongresszus román és magyar tagjai egyhangú lelkesedéssel fogadták el Pop Valér indítványát. Elhatározták, hogy a kormányhoz intézendő memorandumban kérni fogják az ötezer lejen aluli nyugdíjaknak érintetlenül hagyását, mert ezeknél a csökkentés végzetes lehet. Követelik, hogy vizsgálják felül a nyugdíjakat s töröljék a törvénytelen kiutalásokat s végül kéri, hogy halálozás esetén a nyugdíjas özvegye temetési költséget kapjon.

A bukaresti gyűlés

Bukarest, január 25.

Tegnap délelőtt kellett volna lezajlania a nyugdíjasok bukaresti országos kongresszusának is. A kormány az utolsó pillanathan közölte a nagyszabású megjelent delegátusokkal, hogy a kongresszust nem tiltja be, de azt csak ma engedni megtartani. Ma délelőtt tízóraikor meg is kezdődött a kongresszus, amelyen a delegátusok tiltakoztak a nyugdíjak harminc-ötven százalékos redukciója ellen, egyben követelték a még ősszel beterjesztett nyugdíjreform megszavaztatását.

A három arcu Janus

A dunai államok politikai kísérletei közül az utóbbi években semmi sem sikerült. Ez már nem is „pech”, ahogyan a kártyánk nem megy, ez egyenesen sorscsapás. Ki mihez kezd, abba bukik bele. Ez a politikai kártyakeverés a polgári kártyakeveréstől annyiban különbözik, hogy itt, ha veszít a bankár, veszít a játékos is. A föderációk, kooperációk és koordinációk sorra-rendre nem sikerülnek. Az állandó veszteség rémületének lázában most feltették az utolsó és legnagyobb tétet: most a dunai államok gazdasági szövetségének színeit játsszák.

Bethlen nem hiába volt Temesváron, Prágában, Belgrádban, Ghica sem passzióból utazik, Hantos Elemér, az ós dunai-hosszista is megjelent a csehekkel és Friedrich István ugyancsak Benessel tárgyal. Most még egyszer megtárgyalják! Helyesebben: most először komolyan tárgyalják!

A dunai államok gazdasági szövetkezésének kérdése eddig azért nem volt komoly, mert a kelet-európai államok a nagyhatalmak tülekedésében nem látták és nem is láthatták tisztán, hogy ki marad felül. Voltak idők, amikor úgy nézett ki, hogy Németország kerül az élre, később Anglia dominált minden vonalon, aztán Itália is erősen beleszólt a finisbe, míg a végén Franciaország vitte el a győzelmi pálmát. Bevárták, hogy szakítja át a célszallagot és azért nem nyilatkoztak, hogy a győzökhöz csatlakozhassanak.

A dunai medence nemzeti államai jól látják, hogy az európai gazdasági küzdelemben a törpe nemzeti-államok társ nélkül a harcot fel nem vehetik. Mindegyik nemzeti állam szeretne valamelyik nagyhatalom protektorátusa alá kerülni és mindegyik nagyhatalom akármelyik nemzeti-államot szívesen fogadná vazallusává. A készség meg volt eddig is úgy a hübérbán, mint a vazallusban, csak a vazallus nem tudta még, a viaskodások szemétdombján ki marad az ur és ezért szemérmesen nem nyilatkozott.

Ma már tudják és tudjuk. Franciaország maradt a győztes, e pillanatban úgy látszik az ő aranyereje verhetetlen, — tévedni emberi dolog! — és, mert ő a pillanatnyi bajnok és, mert neki egyrészt katonai, másrészt politikai, harmadrészt, de nem utolsó sorban gazdasági terveinél kell a vazallusok kooperációja, most elkészül a dunai konföderáció. A francia orientáció éveken át kitartott szervezetének, a kis ántántnak napja felvirulóban. A dunai államok gazdasági összműködésében a kis ántánt tagjai minden bizonnyal vezető szerepet kapnak. Csehország és Jugoszlávia egészen biztosan. Románia helyzete és eredményei azonban kétségesek.

A tömörülés szervezője kétségtelenül Benes. Franciaország csakis olyan gazdasági szövetkezéshez ad majd engedelmet, amelyet Benes előzetesen aprotál és Benesnek e pillanatban Románia nem olyan vitális érdeke, mint akár Ausztria, akár Jugoszlávia, akár Magyarország. Atekinetben már nem sok a vita, hogy Csehország, Jugoszlávia, Ausztria és Magyarország gazdasági összműködésének szerződését megkötésként, de, hogy Romániát is részletessék ebben a szövetkezésben, nagyon kétséges. Csehországnak Ausztriára szüksége van, nehogy a csatlakozó agrár-államokban Ausztria a cseh ipar ár-politikáját zavarhassa, de szüksége van Ausztriára még azért is, mert Ausztriára Franciaországnak is szüksége van. Az osztrák—német Anschluss veszedelmét parrirozták ugyan — a nyáron, de az a lelkekben azért tovább él. A szociális osztrák állam a szociális német állammal szívesen összeforrna, tehát meg kell az osztrák lelkeket vásárolni, a lelkeket ma meg lehet vásárolni és annak ára: gazdasági jólét. Ha az osztrák ipar a Duna medencében fogyasztót kap, a Németország irányában mutatott olt-hatatlanszerelme azonnal elhalkul.

Jugoszláviára és Magyarországra meg azért van Benesnek szüksége, hogy ez a két ország agrár-termékekkel a két ipari egységet ellássa. A csehek tisztában vannak azzal, — és ezzel ki nincs ma már tisztában? — hogy a vevőnek előbb pénzt kell a kezébe adni, hogy vásárolhasson. Mivel Jugoszlávia és Magyarország agrár-feleslegét Csehország és Ausztria még fel tudja venni, nincs szüksége egy harmadik országra, Romániára, amelytől szintén vásárolnia kellene. Ha Romániát is beleveszi a szövetségbe, a cseh és osztrák agrár-fogyasztást meg kell osztani Jugoszlávia, Magyarország és Románia között, ami annyit jelent, hogy nem tudja három részre osztottan ezzel a pénzmennyiséggel vásárlóképessé tenni mindhárom államot ugyanolyan mértékben, mint ahogyan a két államot fogyasztóképessé emelhetné.

Ghica herceg most azért ül Prágában, hogy ki ne maradjunk. És azért sietett Prágába, mert egész komolyan szó volt arról, hogy ki maradunk.

Kis ántánt ide, kis ántánt oda: ki akartak hagyni bennünket és Franciaország türe és tudomásul vette volna, hogy kihagyjanak bennünket.

Az utolsó néhány évben nem viselkedtünk elég szolgáiban. Orientációkat kettéhasítottuk. Megtartottuk változatlan és kűséges politikai orientációnak a tradicionális francia orientációt, de közben gazdaságilag néha Né-

metország, néha Olaszország felé kacsingatunk. A huszadik század Janusának három arca volt. Ez a Janus mind a hárommal nevetett és mind a hárommal másfelé nevetett.

Bár e percben nem nagyon jól áll a dolgunk, azért végleg ki nem maradunk. A francia terv politikai és katonai blokkjának szükség van Romániára is és Románia politikai és katonai helyzeti energiáját csak gazdasági szolgáltatásokért adja. De mindenesetre ez a Janus-politika arra jó lesz, hogy Románia ki-

sebb részt kapjon a zsákmányból és kisebb sullyal terhelje azt a piacot, amely a szerződésnek nyomán a Duna-medencében az ipari államok vámsorompóin át megnyílik.

Ez a kisebb porció egy ilyen önfeladett és megmondólatlan kacsingatásért sulyos büntetés, de, — megkapjuk Megkapjuk már csak azért is, mert jól jön ez a kis megrövidítés azoknak az eminenseknek, akik mindig jók és engedelmesek voltak, jól jön a cseh ipar gazdaság-politikai célkitűzéseinek.

(h.)

Grönert jelölik a német köztársaság elnökének

A nagy pártok elejtették Hindenburgot

Berlin január 25.

A nemzeti szociálisták, valamint Németország csaknem valamennyi nagy pártja, kivéve a nacionalistákat, meg-egyeztek abban, hogy

nem támogatják Hindenburgot köztársasági elnökké való újranáosztásában, hanem helyette Grönert hadügyminisztert jelölik a német köztársaság elnöki székébe.

Grönert, aki a jelenlegi kormánynak a tagja, intanzingens politikus, aki

Hitlerékhez áll közel és így, elnökké jelölése, a nemzeti szociálisták teljes hatalomrajutását jelentené.

Hindenburg ezután, minden valószí-

nőség szerint, mandátuma lejártakor távoznia fog az elnöki székéből.

Grönert

Szenzációs gyilkosság Sanghaiban

Kinai katonák meggyilkolták Forges Albertet, az American Express Company sanghaji vezérigazgatóját

A japánok a város megszállására készülnek

Sanghai, január 25.

Sanghai közelében vakmerő és valószínűleg diplomáciai következményekkel járó merénylet történt.

Forges Albertet, az American Express Company sanghaji vezérigazgatóját autókirándulás közben kínai fegyveres csapat támadta meg. Rövid harc után a vezérigazgatót a katonák lelőtték, s aztán eltávoztak.

Forges Antal kíséretében volt egy fiatal hölgy és a sofförje, ezeknek azonban csodálatos módon semmi bajuk nem történt. Ebből a tényből is arra lehet következtetni, hogy a támadó katonák politikai merényletet követtek el Forges Albert ellen, akinek halála után nyomban visszavonultak.

A meggyilkolt Forges Albert budapesti eredetű osztrák állampolgár s így meggyilkolása minden valószínűség szerint diplomáciai következményekkel jár. A Sanghaiban tartózkodó európaiak körében egyébként rendkívül izgatott a hangulat, amit szinte pánikká fokozott a gyilkos merénylet híre.

Sokan menekülésre gondolnak, bár az európai negyedek biztonságának megőrzésére minden intézkedés megtörtént.

Sanghaiból jelentik: A város rendkívül izgatott napokat élt át, a japánok beje-

lentették, hogy amennyiben a kínai kormány nem teljesíti követelését, megszállják a város fontosabb göcseit. Az európai lakosság arra számít, hogy a megszállás 48 órán belül megtörténik. A kikötőben már 11 japán hadihajó horgonyoz, 1000 japán matrózt pedig sok tábori ágyúval, gépfegyverrel és rengeteg municióval már partra is tettek. A kínaiak viszont lövészárkokat ásnak és barrikádokat emelnek.

A véres harc elkerülhetetlennek látszik, bár pillanatnyilag sem lehet kétséges, hogy a kitünően felszerelt és fegyvermeggel japán katonaság hamarosan elnyomja a kínaiak minden ellenállását.

Londonból jelentik: Lord Castle washingtoni angol követ vasárnap hosszasan tanácskozott Hooverrel a sanghaji veszedelemről és a japánok erőszakos fellépéséről. Hoover kijelentette, hogy Amerika kerül minden olyan lépést, amely bonyodalomra vezethetne s ezért nem adat ki semmi parancsot az amerikai hadiflottának. Egyidejűleg azonban kijelentette azt is, hogy a Fülöp-szigetek környékén amerikai hadiflotta parancsnokának elegendő hatásköre van arra, hogy indokolt esetben a saját felelősségére cselekedjék.

Lord Castle Hoover elnök kijelentését megnyugvással vette tudomásul.

Hogyan reagált a sajtó a B. L. betiltására

Szemelvények a magyar és román lapok felhaborodott cikkeiből

Brassó, január 25.

A kisebbségi, de különösen a magyar lapok egyöntetű és valóban imponáló rokonérzéssel foglaltak állást a kormány betiltó végzése ellen. A Keleti Újság többek között ezeket írja:

„A „K. U.” álláspontja ezzel, az úgy látszik visszatérő refrénként jelentkező lapbetiltással szemben eléggé közismert. Ezt az álláspontunkat hangoztatjuk ma is: olyan államban, amelyet állítólag a demokrácia nevében kormányoznak, sulyos visszaélés a kormány részéről minden olyan lépés, amely megfojtja a szabad szót és némaságra kárhoztatja az újságot és az újságírókat. Hogy a sorocai eseményről mi a véleményünk, azt egy pillanattig sem titkoltuk. És nem titkoljuk el mélységes megdöbbenésünket, afölött a gesztus fölötte sem, amely annál visszatetszőbb, mert a védekezésre képtelen kisebbségek egyik sajtóorgánumával történik és mindennél ékeesebben beszél a kormány sajtóellenességéről és a kisebbségekkel szemben gyakorolt illegális, alkotmányba ütköző eljárásról.”

A Nagypárad:

„Nem a B. L.-ra vet árnyékot ha ennek a döbbenetes követelésnek eleget tesz. És Jorga Miklós kormánya részéről e megalázó büntetés alkalmazása szintén nem vitéség, nem szélemesség.

Büntetni lehet, de megalázni — nem.”

A Szamos:

„Az újságírószervezetek éles tiltakozása fogja nyomon kísérni a betiltó intézkedést, amely a kormány uralomra jutása óta nem az első eset és amelynek meghonosulása veszélyeztet a szabad szó és a szabad kritika leg-elemibb jogait.”

Az Újkelet:

„Betiltottak egy kisebbségi újságot, mert más véleményen mert lenni, mint a sorocai vérengzést kivizsgáló hivatalos bizottság.” „Ilyen alapon akár nyomban betilthatnák az összes demokratikus lapokat ebben az országban, amelyek ugyancsak ellenvéleményt mer-tek megköszönni a hivatalos vizsgálati konklúzióval szemben.” „Ez a jogtiprás csak

arra alkalmas, hogy ezerszeresre fokozza a megsértett igazság hangját és megkondítsa a halálharangot a rendszer fölött, amely ilyen törvénytelen eszközökhöz nyúl.”

Az Erdélyi Lapok:

Hatalmaskodás egy kisebbségi lap ellen cím alatt írja a következőket: „Kínosan hat ez az intézkedés és különös felhaborodást kelt másutt is, mert a sajtó őszinte szavának az elnémitása nem csak sérelmes, de méltánytalan is.”

És így tovább, az összes erdélyi kisebbségi lapok szinte kivétel nélkül sulyosan elítélik a B. L. alkotmányellenes betiltását.

A román sajtó a B. L. betiltásáról

Bukarest, január 25.

A bukaresti román sajtó a B. L. betiltásának első pillanatától a legélesebb figyelemmel kísérte a kormányintézkedés nyomán fakadó eseményeket. A román vezérlapok állásfoglalása a kérdéses ügyben igen jellemző és minden kommentárt fölöslegessé tesz.

Hogy az eseményeket tisztábban láthassák olvasóink, a román lapok visszhangját időrendben sorrendben közöljük:

A fővárosban pénteken délután megjelenő „Adeverul” a következőket írja:

„A Brassói Lapokat betiltották. A brassói szigurancafőnök ma reggel megjelent a szobanforgó lap szerkesztőségében és közölte, hogy a belügyminisztérium betiltotta a lap megjelenését. A magyarázat az volna, hogy a lap egy cikket irt a sorocai eseményekkel kapcsolatban és állítólag más álláspontot foglalt volna el, mint a hivatalos jelentés.

„Azt, hogy ennek a visszaélésnek az erkölcsi szerzője kicsoda, még nem tudjuk. Csak azt tudjuk, hogy amióta C. Stefanescu Amza tábornok a belügyminisztert is helyettesíti, azt hiszi, hogy egyszerű aláírásával beszüntetheti az összes lapokat.

„Csodálatos kaszányai felfogás.

„A törvénytelen intézkedést azonban hatálytalanítani kell. Ha már nem is azon törvények tiszteletéből, amelyek az ilyen intézkedéseket tiltják, legalább a botránytól való szégyen érzésétől indítva, amit a lapbetiltás fog külföldön előidézni és megkínélni magunkat attól, hogy Budapesten gyűlöleteseknek nevezzenek.”

Ezzel egyidejűleg a „Lupta” is megjelent, amely a következőket írja:

„A belügyminiszter ma rendeletet adott a brassói sziguranacának, amelyben utasította, hogy tegyen lépéseket a „Brassói Lapok” és a lap fővárosi kiadásának, a „Bukaresti Lapok”-nak betiltására. A rendeletet ma délelőtti hajtották végre.

„Attól eltekintve, hogy mivel vádolják a brassói lapot, a lapbetiltást az alkotmány a meghatározottakban tiltja és a jelenlegi kormány nem csinál egyebet, mint folytatja a sajtószabadság lábaltiprását, amelyeket az alkotmány biztosít számunkra.”

Pénteken reggel a „Dimineata” a következőképpen irt:

„A Brassóban megjelenő „Brassói Lapok” a tegnapi váratlan látogatást kapott. Az említett lap szerkesztőségében megjelent a helybeli sziguranca főnöke és közölte, hogy a belügyminisztérium betiltotta a lap megjelenését.

„Nem tudjuk, hogy a főnök ezzel egyidejűleg közölte-e az alkotmánynak azt a szakaszát is, amelynek alapján ez a betiltás történt.

„A belügyminisztérium a lapnak a sorocai eseményekkel kapcsolatban elfoglalt álláspontjával indokolja az intézkedést. Ugy látszik, hogy a belügyminiszter az egész világot arra akarja kényszeríteni, hogy szentírásként higgyen a vizsgálatot vezető hatóságok jelentésében. De különben a belügyminiszter mostani vezetőjének is tudnia kellene, hogy a „civiliek” életét egy Alkotmány szabályozza, amely a meghatározottakban tiltja a lapbetiltást. De ha az alkotmányt hivatalosan hatálytalanítják, a politika érzése kellene diktálja a belügyminiszter urnak, hogy a sorocai eseményeket eltussolni, — amelyre a belügyminiszter oly nagyon törekszik, — nem lehet azzal, hogy a külföldnek újabb vitaanyagot szállítunk a Nagy-Romániában uralkodó polgári jogokról.

*

„Az utolsó pillanatban értesülünk, — folytatja a lap, — hogy Jorga miniszterelnök hatálytalanította a belügyminiszter intézkedését. Engedélyezte a lap megjelenését, de csak arra a feltétellel, ha a lap élén körli a következő nyilatkozatot:

„Nem fogjuk többé azt írni, hogy a kormány gyilkosok bandája.”

És ezzel az ügy bevonul a közderűtség világába.”

— Oktató előadásokat tartanak a gádzáknak Marosmegyében. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi gazdasági kamara oktató előadássorozatot tartott a marosmenti falvakban román nyelven. A kamara most átirattal fordult a marosmenti földművelőszövetséghez, amelyben felkéri őket, hogy ezeket az oktatói előadásokat ismételjék meg magyar nyelven is. Mikó László elnök és Botfaludi István titkár már meg is állapították az előadások sorrendjét és azt már a napokban megkezdik a marosmenti falvakban.

Elhangzott Károly király ünnepélyes felszólítása a nemzeti koncentráció megteremtésére

Fényes fogadás a királyi palotában. Maniuval több ízben is hosszasan tárgyalt a király. Jorga kedvetlen
Averescu nem jelent meg a Ferdinánd lovagok avatásán

Bukarest, január 25.

A politikai körökben érthetően felfokozott izgalommal várt nagy esemény megtörténte: az uralkodó ünnepélyes külsőségei között fogadta a Ferdinánd-rend lovagjait, barátságosan elbeszélgetett a különböző pártok vezéreivel és ismételtén kifejezte azon óhaját, hogy minden párt-politikai szempont fölött fogjanak össze a politikai élet kiválóságai és teremtsenek alapot a nemzeti koncentráció lehetőségének.

A bukaresti lapok már napokkal ez-

Az ünnepélyes fogadás

A Ferdinánd-rend lovagjai este 9 órára gyűltek össze a királyi palotában. A főudvarmester két csoportra osztotta őket. Az egyik csoportba kerültek azok, akik már megkapták a lovagrendbe iktatás dekretumát és a rendjelet is, a másik csoportba azok, akik még csak értesítést kaptak, de a rendjel még nincs a birtokukban. Az első csoport a nagy fogadóteremben helyezkedett el, a második csoport az ugynevezett kristályteremben várta az uralkodó megjelenését.

A főudvarmester 9 óra 10 perckor jelentette, hogy a király a könyvtárteremben fogadja a kitüntetésre váró lovagokat. Károly király Mária özvegy királyné és Mihály nagyvajda társaságában jelent meg. Egymásután tűzte föl az eléje járuló lovagok mellé a Ferdinánd-rend ke-

resztjét s utána minden kitüntetettel kezelt fogott. Ez a szertartás 20 percig tartott. Befejezésével a király Mária királyné és a trónörökös a nagy fogadó terembe mentek, ahol a már régebben kitüntetett lovagok hangos éljenzéssel fogadták őket. Ennek a csoportnak tulnyomó része erdélyiek közül került ki, miután a Ferdinánd-renddel elsősorban azokat dekorálták, akik érdemeket szereztek Erdély és a régi királyság egyesülésében. Károly király először a pátriarchával fogott kezet, majd nyomban utána Maniuhoz lépett és így szólította meg:

— Hogy van Maniu ur? Mi ujság?

Azután sorra üdvözölte a többieket: Vajdát, Popovicsot, Gogát stb. A miniszterelnök itt nem volt jelen, ő az utjonnan kitüntetettekkel maradt a könyvtárteremben.

Maniu az előtérben

A szokásos üdvözlés lezajlása után az uralkodó újra Maniuhoz tért vissza, akit mindenképpen különös figyelemben részesített. Ezuttal halkabb hangon közel félórát beszélgetett vele és számos politikai kérdésben kérte ki a véleményét.

Amíg ez a beszélgetés tartott, Mária özvegy királyné Vajdával, Gogával, Ducával, majd Hosszu püspökkel beszélgetett. Később az uralkodó is elcsevegett Mironescuval, Vajdával, Gogával és Ducával. Popovicsotól azt kérdezte meg, hogy külföldi útjával kapcsolatban milyen impressziókat szerzett.

„MIELŐTT MECHAIKUS”

A fogadási ünnepség lezajlása után a király a társalgás feszletlenebbé lett, a király odakérte az utjonnan kitüntetettek csoportját is és azt indítványozta, hogy mindnyájan vonuljanak át az Erzsébet-terembe, mert csoportképet szeretne a Ferdinánd-rend lovagjairól. A fényképezéshez való rendezkedés közben Jorga, aki egyébként egész este lehajolt volt, tréfálkozva jegyezte meg:

— Úgy látszik, mielőtt meghalnék, az uralkodó fényképet akar tőlem.

A fényképezés megtörténte után a főudvarmester a palota házszámán levő sárga-terembe kérte a megjelent vendégeket, ahol gazdag büffét állítottak fel. Károly király pezsgővel telt poharat vett a kezébe és a megilletődött Ferdinánd-lovagokra az alábbi köszöntőt mondotta:

— Uraim! Ma magam köré gyűjlöttem mindazokat, akik a nemzeti egységért folytatott harcnak kitüntetett jelvényét viselik. Rendkívüli örömet

előtt jeleztek, hogy a király január 24-én, a tartományok egyesülésének évfordulóján jelentős politikai megnyilatkozásra készül. Ez az udvari körökből is megerősített hír adott különös jelentőséget mindannak, ami az ünnepélyes királyi fogadás alkalmával történt és annak is, ami — elmaradt. Széleskörű kombinációknak nyitott lehetőséget ez az ünnepi fogadás a bukaresti sajtó javarésze már jóslásokba is merészkedik s a nemzeti-parasztpártot, illetőleg Maniu Gyulát látja ismét előtérbe kerülni az uralkodó egyes elejtett kijelentései nyomán.

Resztjét s utána minden kitüntetettel kezelt fogott. Ez a szertartás 20 percig tartott. Befejezésével a király Mária királyné és a trónörökös a nagy fogadó terembe mentek, ahol a már régebben kitüntetett lovagok hangos éljenzéssel fogadták őket. Ennek a csoportnak tulnyomó része erdélyiek közül került ki, miután a Ferdinánd-renddel elsősorban azokat dekorálták, akik érdemeket szereztek Erdély és a régi királyság egyesülésében. Károly király először a pátriarchával fogott kezet, majd nyomban utána Maniuhoz lépett és így szólította meg:

— Hogy van Maniu ur? Mi ujság?

Azután sorra üdvözölte a többieket: Vajdát, Popovicsot, Gogát stb. A miniszterelnök itt nem volt jelen, ő az utjonnan kitüntetettekkel maradt a könyvtárteremben.

fejezem ki, hogy önök között lehetek ebből az alkalomból. De ugyanazzal az örömmel és szeretettel gondolok arra is, hogy ebből az alkalomból magam körül látnom valamennyi politikai pártcsoporthoz képviselőjét is. Azt óhajtom, hogy ez a körülöttem való egyesülés értékes előjel legyen a jövőre nézve és jele legyen annak is, hogy ugyanazzal a kötelességtudással és felelősségérzettel, amivel a nemzet egyesüléséért harcoltak, ke-

zet fognak nyújtani egymásnak és harcolni fognak az egyetlen ügyért, az egyetlen hitért: az országért. Éljen Románia!

Az uralkodó felköszöntője láthatóan mély hatást váltott ki a hallgatókból. Maniu mozdulatlan maradt az egész beszéd alatt, Jorga ideges volt, Duca mosolyogva hallgatta a királyi szavakat.

A felköszöntő után az uralkodó sorban koccintott valamennyi lovaggal és végül ismételtén Maniuhoz tért vissza, akivel újra beszélgetésbe merült. Később Ducát, majd Gogát szólította meg.

„MANIU NYUGALMA”

A későbbi általános beszélgetés során a király Maniul lelkésszel is elbeszélgetett. A feljegyzések szerint a rendkívül érdekes párbeszéd a következőképpen hangzott:

A király: Ugyan tisztelendő ur, vigyen egy kis kereszténységet abba a bábeli zűrzavarba, ami a politikákban van.

Mani lelkész: Felség, itt még csendesebb ezek, de látna csak őket a bizottságokban. Szinte örülünk, hogy Titulescu nem fo-

Bécs izgalmas napja

Fegyveres csapatok várták vasárnap Stahrembergék beigért puccskísérletét, amely ezuttal elmaradt

Bécs, január 25.

Rendkívüli izgalommal telt napot élt át vasárnap Bécs, sőt az egész Ausztria lakossága. Stahremberg hercegnek néhány nappal ezelőtt elhangzott éles és fenyegető nyilatkozata nyomán az a hír terjedt el, hogy a felvonulási tilalom lejáta után a Heimwehr-csapatok vasárnap fegyveres tüntetést tartanak, sőt megindítják a polgárháborút is, leszerelik a Schutzbundot, megszállják a középületeket és megkísérlik a hatalom átvételét.

Rendkívül fokozta az izgalmakat az, hogy ezeket a híreszteléseket a Schutzbund is nagyon komolyan vette s megtette az előkészületeket arra, hogy a Heimwehr-támadás ne érje készületlenül.

Szombaton éjjel az összes vidéki szociálista alakulatok távirati parancsot kaptak, hogy társanak teljes készségét s legyenek elkészülve arra is, hogy szükség esetén fegyveres ellen-

állást tanúsítsanak a támadó heimerwehristákkal szemben.

Ugyanakkor a kormány is elrendelte, hogy az összes rendőri és más karhatalmi szervezetek teljes 24 órás készenlétet tartanak. A rendkívül izgatott hangulatra való tekintettel a kormány már arra is gondolt, hogy a felvonulási tilalmat meghosszabbítja. Ezzel az eszközzel azonban nem akart élni mindaddig, amíg hivatalos dokumentumok nincsenek a kezei között a Heimwehr fegyveres felvonulásának a tervéről. Ilyen jelentést azonban sem a fővárosi, sem a vidéki hatóságok nem juttattak a kormányhoz.

Ennek ellenére az izgalom nem ült el egészen estig. Csak ekkor nyugodtak meg a kedélyek s hitték el úgy a szociáldemokraták, mint a hivatalos hatóságok, hogy a Heimwehr-puccsról szóló hír talán nem minden céltartalom nélküli vaklárma volt.

előre mentünk volna, hanem vissza vagy szét a biztos halálba, akkor... akkor egyik baka talált a földön egy rossz, lyukas — esernyőt! Az esernyő jó kezekbe került. Kovács György 22-es honvédboka elkövette a világháború legvitézebb tettét: felnyitotta ezt a siralmasan lyukas esernyőt és ahogy szokás, amúgy rendszeren a feje fölé tartotta a zuhogó golyózáporban.

A hatás hihetetlen volt. A kontraszt, a háború dühöngő bestiái elől egy lyukas ernyő mögé való megbúvás, a helyzet frappírozó humora, egy pillanat alatt levezette kétségbeesett helyzetünk borzalmas voltát.

Kiköptük a szájunkba vágódó földet, csárdásra nyomtuk a páncélsíkat és röhögtünk, röhögtünk azt a marha Kovácsot elől az ernyővel.

„Nini, most ott rohan a dombon... mosi mellette vágott be... semmi... rohan tovább és kezében... nézd pajtás, a kezében, a feje fölött az ernyő... És röhögtünk és rohantunk az ernyő után, mely ott imbolygott előttünk a füstben és a tűzben. Nevettünk, nevettünk és észre sem vettük, hogy közben átjutottunk a zárótűz borzalmain. És erre, mikor már minden reményünk elhagyott, erőt adott egy lyukas esernyő, mely szomorú látvány, ha becsúrog rajta az eső, de egyetlen védelem pergettűzben.

A lyukas ernyő.

A humor. Nem kell sokat magyarázni, hogy a gond a nyomor és a kétségbeesés pergőtűzében rohanunk előre. Torkunkat szorongatja a rémület, csúrog rólunk a halálberíték és soraink bomladoznak.

Ha néha felnyitom a humor lyukas ernyőjét, Kovács közhonvéd alakja imbolyog előttem és ha ezzel az ernyővel Önöknek, csak egy jótányival is megkönnyítem az előnyomulás borzalmait, akkor nem bánom, — hogg stílszerűen fejezzem be — ha el is bukom. Pont.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Egy levélre, melyben meggyanusítottak, hogy kővér vagyok, férj vagyok és a humorizáláshoz kellő anyagi tőkével rendelkezem.

Mindig Tomcsának hívtak és a kereszttségben a Sándor nevet nyertem. Ez volt egyszerűsmind egyetlen nyereségem az életben s így büntetlen előéletű vagyok, amivel azonban korántsem dicsekszem, csak úgy megemlítem. A büntetlen előélet ma valami olyan, mint a mellékkereset: jó, jó ha van, de egyáltalán ne számítson rá az ember. Iskoláimat Szekelyudvarhelyen végeztem, az ősi gimnázium hatásmögött elterült football-pályán. Kissé zajos diákmultamból csak egy epizódot, mely a napokban végződött happy-enddel:

Egyik tanárommal valami latin ige szenvedő alakja felett összekülönböztünk. Az lett a vita vége, hogy a latin ige szenvedő alakja én lettem: kaptam egy pofont. Nem vagyok bosszúálló természet, mégis, előadás után, nem állhattam meg, hogy elégtételt ne vegyek oly módon, hogy mikor a tanár ur ment haza, hátul a kabátjára felcsempésztam a — nyugodtan merem állítani, — kitűnően sikerült karrikatúráját. A karrikatúrának a korzó miúrtól közönsége előtt örült sikere volt, melytől én az arányosság kedvéért kenyérbéltel kitűnőtt jobb arccal, hamleti pózban élveztem. Ennek a frappáns első tárlatomnak az lett a vége, hogy a tanár ur menyasszonya a jeggyűrűt visszaküldte. A tanár ur először enkezővel akart megfojtani, amin nem is csodálkoztam, mert menyasszonya szép, gömbölyű, barna fehérré volt. Telt az idő, a tanár ural csak most, a felekezeti tanárok 50 százalékos fizetésredukciója alkalmával talál-

koztam. A tanár ur vidám agglegény, melyért nem bírt eleget halálkodni nekem. Örömben valóssággal kirángatta kezemet a helyéből. Saját szavai szerint, az első döben mélyen megovert karrikatúráját most úgy őrzí, mint egy ereklyét.

1917-ben csatlakoztam a hadrakelt központi hatalmakhoz és 18-ban össze is omlottam velük. Akkor megütöttem a szívemet s mikor fájdalomnak hangot adtam, Mikes Imre szerkesztő felfedezte bennem a humoristát. Azóta nyilvánosan nem merek sirni.

Egyetlen szenvedélyem van: a cigaretta. Az orvosom azt mondta, hogy ha súlyt akarok jelenteni az irodalomban, hagyjak fel a dohányzással. Most ingadozom: cigarettázzam-e tovább, vagy majdan elhízott, pohos szobrom ékesítse az irodalom berkeit...?

180 centi magas vagyok és 70 kiló.

A szerelem előt leveszem a kalapom, a házasság — jobban mondvá: a mai házasságok előtt aztán megint felteszem.

Minden ellenkező híresztelés ellenére: szerintem nincs a világon annál gyönyörűbb valami, mintha valaki fiatal, szép és lány. Élet-utamon én is találkoztam efféle gyönyörű palamivel, csak mindig volt egy kicsi baj. Az illető vagy nem volt fiatal, vagy nem volt szép, vagy nem volt — gazdag.

Tavasszal a Vigszínházban kerül bemutatásra első szindarabom, melynek sikere kétségtelen: én is erdélyi vagyok.

Pont. Alábbiakban adom a humorról való felfogásomat:

Tűzérési tűzben vonultunk fel Volhíniában.

A gránát, meg a srappnel úgy hullott, mint az eső: jobbról-balról dőltek ki a fiúk. És akkor, mikor szakadozott már az utolsó cserna-szál is, mely az élet reményiségéhez fűződött, mikor beleinket mardosta a halálfélelem, mikor torkunkból vinnyogva buggyant elő az utolsó menedék: „anyám”, mikor soraink már ingadoztak és egy pillanat múlva már nem

Ne kíséreltezzon
egészségével.
Kérjen Ön is
kímódottan
eredeti
»OLLA«
óvszert, mely megóvja egészségét.

gadta el az elnökséget, mert egy hónap leforgása alatt őt is lehetetlenné tettük volna.

A király: Bizony, csak Maniu ur nyugalma uralthatja önöket.

Fél 11 órakor Mária királyné visszavonult s kevéssel később Mihály nagyvajdát is elvezette nevelője. Az uralkodó még ottmaradt és több politikussal folytatott beszélgetést. Ismételtén beszélt Maniuval. Majd Gogával, aki később fellütlanyozódott hangulatban külföldi élményeivel szórakoztatta hallgatóságát. Fél 12 óra volt, amikor a király a lovagok hangos éljenzése közben visszavonult. A vendégek is elhagyták a palotát. A ruhatárnál nagyobb tumultus kerekedett. A ruhatáros sehogyan sem akadt rá Maniu kabátjára és kalapjára. A volt miniszterelnök fanyar mosollyal mondotta:

— Vegye csak elé a legsilányabb kabátot és a leggyűrűttebb kalapot, mert az biztosan az enyém.

AKIK ELMARADTAK

A politikusok között rendkívül feltűnést váltott ki az a tény, hogy Averescu tábornok nem jelent meg az ünnepélyes fogadáson s távollmaradásának nem is adta elfogadható indoklását. Rajta kívül még csak a betegen fekvő Goldis László, Cantacuzino közegészségügyi miniszter és Lupu hiányoztak. Ők azonban mind a ketten külföldön tartózkodnak, amint ott tartózkodik a rend egy másik kiváló alakja: Titulescu is.

...olyan irtózatosszága volt a vérnek...

Vallatják a Stirbey Voda-utcai gyilkosokat. Drámai jelenetek a vizsgálóbíró előtt. A bukaresti publikum megakart lincselni a gyilkosokat

Bukarest, január 25,

Az előszobában arccal a fal felé fordulva áll a három gyilkos, a nyakuk behúzva, a homlokukkal szinte érintik az előszoba kopott tapétáját, mintha a kezükre rakott bilincsek súlya alatt görnyednének meg. A detektívek állították így fel őket, nehogy beszéljen tudjanak egymással. A másik szobában Manolescu vizsgálóbíró dolgozik Franculescuval, a bünygyi osztály főnökével...

A Stirbey Voda-utcai gyilkosok egy

félórával ezelőtt érkeztek meg a csernovici gyorsra, Vasilescu komisár — aki a borzalmas gyilkosság tetteseit Bukovinában elfogta — a vonat beérkezése után rendőri segítséget kért a központi ügyeletről, mert

a bukaresti publikum meg akarta lincselni a gyilkosokat.

Tíz rendőr rohogott ki a vasúthoz és így is csak nagy nehézségek között sikerült betuszkolni a foglyokat a nagy zöld rabszállító autóbába.

A véres tragédia három főszereplője

Először Morosan Vasile kerül a vizsgálóbíró elé. Tízennyolc éves bukovinai parasztleány. Ijedt csodálkozó szemmel néz maga körül, Rendes, tiszta parasztfü.

Egyetlen vonása sem emlékeztet a bűnöző típusra.

A gyilkosság után, amikor egyenesen fantasztikus vadállatiassággal feltrancsították az öreg minisztériumi vezérigazgatót és leányát

egyenesen hazautazott a falujába. A szülei lakásán fogták el a bukaresti detektívek.

Vasilescu komisár — aki magával hozta ezt a fiatal legényt, — elmeséli, hogy amikor behatolt a szobába, ahol a gyilkos rejtőzött, ez

mint egy félénk gyermek, odahúzódott az apjához.

Ott az apja mellett keresett menedéket a revolveres detektívekkel szemben.

Másodiknak fogták el a meggyilkolt minisztériumi vezérigazgató cselédjét, Bargauan Eugénit. Ezt is odahaza találták meg. Négy évvel idősebb, mint a vőlegénye és amikor a bukaresti detektívek felkapcsolták a kezére a bilincset és kivezetették a szülei házból, akkor került szembe Morosán Vasilel.

Te fojtottad meg a nadrágszíjjal?

— Te ölted meg az öreg urat, meg a leányát?

— Én nem — kapja fel a fejét Morosán — nem én vagyok a gyilkos. Ignatescu gyilkolt... én nem tudnék kezemet emelni egy élő emberre.

— De te voltál az, aki a kisasszonynak amikor ájtóan feküdt a földön, elvágta a nyakát?

— Nem... nem... én hozzá sem nyúltam egyikhez sem... Ignatescu tette ezt is... én csak ott álltam az előszobában és vártam, hogy mi fog történni.

— De az öregurat te fojtottad meg a nadrágszíjjal?

— Nem... esküszöm, hogy nem.

— De hiszen a te nadrágszíjjadat találtuk az öregur nyakán?

— Jon rátértél és nekem odaszólt, hogy adjak valamit, amivel meg tudja fojtani és akkor én gyorsan leoldottam a nadrágszíjjamat.

— A fejszével se ütötted az öreg urat?

— Jon ütött rá a fejszével.

— Eugénia a te menyasszonyod?

— Igen.

— Persze, ő segített nektek a gyilkosságnál?

— Nem... ő nem bűnös... én meg Ignatescu vagyunk a bűnösök... ő nem is volt bent a szobában.

...AKKOR BIZTOSAN ENGETMET IS MEGÖLNEK...

A véres dráma repriméjének első felvonása lepergett. Következik a második főszereplő: Baraguan Eugénia. Ott áll a vizsgálóbíró előtt megláncolt kezekkel. A ci-

— Mit akarnak ettől a lánytól — mondta a gyilkos parasztleány — nem ő a gyilkos... ő nem csinált semmit...

Egymás mellé állították őket és megindult a transzport Bukarest felé. Itt a bünygyi osztály főnökének előszobájában találkozott a bestiális gyilkosság harmadik tettesével Ignatescu Jon-nal.

Ez a legkülönösebb szereplője ennek a borzalmas bűnygynek.

A gyilkosság másodnapján, amikor a bukaresti rendőrség teljes apparátusával hajszolta a gyilkosokat, Ignatescu Jon felment a központi ügyeletről és ott elmondta, hogy a nagypiacon, ahol a facér cselédleányok gyülekeznek,

ott látta a keresett gyilkosokat és...

A rendőrség azonnal lefogta Ignatescu Jont. Már az első pillanatban gyanusnak látszott ez a fiatalember. Ugyilátszik tudta, hogy a gyilkosok Bukovina felé menekültek és nem akarta, hogy rendőrkézre kerüljenek.

És most itt a bünygyi osztály főnökének előszobájában találkoztak. Ott állnak mind a hárman a fal felé fordított arccal és ha a detektív nem figyel oda, óvatosan kémlelik egymást.

pőjétől kezdve a barna szőrmés télikabátját minden darab a lemészárolt áldozat ruháirából való.

A gyilkosság után teljesen átöltözött, kikereszte a székereyből urnője selyem fehérneműt, és már mint elegáns uri kisasszony szökött le a harmadik emeleti lakásából a gyilkosság után.

Amikor ott abban a kis bukovinai faluban, ahol a szülei lakásán letartóztatták, odalépett hozzá a detektív, hogy a bilincseket felrakja a kezére, indignálódva megszólalt:

— Mit molesztál kérem... meg fog gyűlni a baja a rendőrséggel... mit gondolsz, mi vagyok én?

Látszik rajta, hogy sokat volt az uriházakban, nagyon választékosan beszél és most is illemtudatosan meghajítja a fejét, amikor a rendőr kihallgatásra vezeti.

— Kérem uraim én nem vagyok gyilkos... én nem gyilkoltam meg senkit... ezek odakint ketten gyilkoltak, ők vették magukhoz a pénzt, ők osztokodtak meg rajta és így ha szabad kérdezni, miért hoztak engemet megbilincselni kezeikkel ide?

— És te mit csináltál, míg azok ketten gyilkoltak?

— Én? Kérem szépen én távol állottam mindentől... kint voltam a konyhában és nagyon féltem, hogy az áldozatok után esetleg én is sorra kerülök.

— De ha féltél, akkor miért nem kiáltottál segítségért? Miért segítettél a rablott holmit összeszedni? És miért viseléd még most is annak a szerencsétlen leánynak a ruháit?

— Kérem, ha nem engedelmességek, akkor biztosan engem is megöltek volna.

NE TESSÉK HINNI NEKIK... ÉN ÁRTATLAN VAGYOK...

A szörnyű dráma lefolyása már kezd kialakulni. A két fiatal paraszt legény fejszével, késével felszerelve lemészárolják az áldozatokat és mögöttük

ott áll a borzalmas dráma értelmi szereplője

ez a démoni parasztleány, aki most finomkodva uri kifejezésekkel akarja tisztára mosni magát...

Jon Ignatescu következik, a tragédia harmadik főszereplője. Kiderül, hogy emberölésért már két évet ült a börtönben és már meg van a kellő gyakorlata, ahogyan a vizsgálóbíró feltett kérdéseire felelnie kell.

— De hiszen nálam összesen csak 45 lejt találtak... hát azt tetszik hinni, hogy

Ujra lepereg a borzalom filmje

A vádlottak egyenkint visszakerülnek az előszobába és aztán megindul a menet a földszinti zárkák felé. Ott bent a bünygyi osztály főnökének irodájában tanácskozás folyik. Az eddigi adatok alapján már minden részletében tisztán áll előttünk az irtózatosszága lefolyása. Már csak a részletkérdések tisztázása van hátra. Pontosan meg kell állapítani, hogy a három tettes közül melyiknek milyen szerepe volt.

Az eddigi adatok alapján az alábbiak szerint peregethet le a Stirbey-Voda utcai irtózat-film...

Este kilenc órakor ért véget a vacsora. Dumitrescu az öreg minisztériumi vezérigazgató elbucuzott a lányától, azt mondta, hogy lemegy egy-két órára a bodegába, ahol esténként a barátjaival találkozni szokott.

A leány már egész nap rosszul érezte magát, a vacsoránál is alig evett valamit, bement a hálószobába és lefeküdt. Egy könyvet vett a kezébe, olvasni akart, de aztán eszébe jutott, hogy a konyha felé vezető ajtót nem zárta be. Ezt a közajtot csak az utóbbi időben zárta be esténként. A cselédhez egy fiatal parasztleány járt és az utóbbi időben sok veszekedés is volt emiatt.

A keze már az ajtókilincsen volt, a mikor megdöbbenve tett hátra egy lépést. Ott állt az ajtóban egy fiatal parasztleány, a konyhabalta volt a kezében és ugyanebben a pillanatban nyílt fel a klozet ajtaja és onnan is kilépett egy férfi.

Egyetlen fejszecepsapás éri a szerencsét-

Olyan irtózatosszága volt a vérnek

A gyilkosság felfedezése után kiszállt rendőri bizottság jegyzőkönyve szerint a szerencsétlen Dumitrescu kisasszony feje egyetlen hatalmas vágással szinte teljesen el volt választva a törstől. És ezenkívül még négy irtózatosszága vádolt sebet talált a törvényszéki orvos az áldozat holttestén.

Leoltották a villanyt és az öreg vezérigazgató fogadtatására megtették az előkészületeket. De még előbb a cselédleány lehúzta az asztalról az abroszt és le-

Adj ide valamit, hogy megtudjam fojtani

Leoltják a villanyt, kimennek a konyhába, és megbeszélnek a haditervet. Az egyik megint a klozetben rejtőzik el. A másik a konyhában marad és a cselédleány ott ül a kályha mellett és kézimunkázik.

A haditerv szerint az öreg urat keresztül engedik az előszobába, és ha majd beér a szalonba, akkor támadják meg. Ez a szoba teljesen körül van zárva a többi szobáktól, itt nem kell attól félni, hogy az áldozat sikoltása felveri a szomszédokat.

Féltenegy órakor kulcs zörög az előszobában. Az öregur jókedvűen fityűlésszerű felakasztja a felöltőjét és könnyű lépésekkel megy a szalon felé. Ott felgyújtja a villanyt, megindul a hálószoba felé.

Meg akarja nézni a lányát, hogy alszik-e már?

Ebben a pillanatban az előszoba ajtajában megjelenik két ember. Az egyiknek fejsze van a kezében, a másik egy kést szorít a markában.

És két-három perc alatt lejátszódik az újabb irtózatosszága jelenet... Az öregur az első fejsze csapás alatt összeesik, végigvágódik a szőnyegen. Ignatescu rátér.

— Adj ide valamit, hogy megtudjam fojtani...

A másik leoldja a nadrágszíjját és egy fél perc múlva ott állnak hárman a néma halott mellett.

Az íróasztal fiókjában 30 ezer lejt találtak. A szekrényben egy kazetta volt, ahol Dumitrescu kisasszony az éksze-

az ember csak kedvtelésből gyilkosságot követ el?

— De azok ott ketten azt mondják, hogy te vagy a gyilkos.

— Ne tessék hinni nekik, csak azért vallanak így, hogy megszabaduljanak.

— De amikor a gyilkosság történt, te is ott voltál?

— Igaz, hogy ott voltam, de én nem csináltam semmit és a gyilkosságot sem én ajánlottam... ha én gyilkoltam volna, akkor kapnom kellett volna a rablott jószágból, már pedig nálam nem találtak semmit...

Minden szaván meglátszik a két éves iskola, a börtön. A gyilkosság után huszonnégy órai ideje volt a bűnjeleket elrejtteni, az elrabolt pénzből ráeső részt biztonságba hozni és ugylátszik annyira bizott önmagában, hogy felment a rendőrségre és tévuttra akarta vezetni a nyomozást...

len leány homlokát. Még sikoltani sincs ideje... végigzuhan az ebédli szőnyegen. Morosan, vagy Ignatescu lehajol és az áldozat hóna alá nyulva, arrébb vonszolja az ajtótól. Hátha sikoltozik és a konyha ajtaján kihallatszik a láрма. De az áldozat még nem halt meg, ott vergődik a földön. Ignatescu lehajol és a két kezével próbálja megfojtani. A háta mögött ott áll a társa és a konyhaajtóban megjelenik a cselédleány.

— Végeztetek?

— Igen — mondja Ignatescu — ezzel már készen vagyunk, most itt le kell oltatni a villanyt és az előszobában bevarjuk, míg megérkezik az öreg.

A szerencsétlen áldozat, aki még mindig nem halt meg, most hangosan felsóhajt. Hőrogni kezd... azok ijedten néznek egymásra, mi lesz ha ezt a kísérteties hangot, valaki meghallotta a folyosón?

A gyilkosok közül az egyik — hogy melyik volt az illető, az csak a további vallatás során derül ki — rádobja magát az áldozatra. Ez olyan erővel történt, hogy a boncolás alkalmával a törvényszéki orvos bordatörést, májszakadást és belső vérzést állapított meg...

És most következik a véres éjszaka legborzalmasabb jelenete:

A halokló megegyeszer hangosan felsóhajt.

— Hát még mindig nem döglöttél meg? Adjatok ide egy kést...

A cseléd kiszalad a konyhába és behozza a nagy konyhakést.

takarta a holttestet.

A mai kihallgatás alkalmával a vizsgálóbíró megkérdezte:

— Te tartad le a kisasszonyt a gyilkosság után?

— Igen — mondta a cselédleány — tetszik tudni olyan irtózatosszága volt a vérnek, hogy ablakot akartam nyitni, de azok nem engedték és akkor jutott eszembe, hogy inkább betakarom, akkor talán nem érezni ezt a szagot...

it tartotta. Előkeresték az előszobából a vezérigazgató elegáns disznóbőr kofferjeit, Eugénia a kisasszony selyem fehérneműit, selyem harisnyáit rakta a kofferbe. A két legény meg az öreg ur gardróbjának legjobb darabjait gyömöszölte a kofferbe.

Reggel háromnegyed hat órakor indul a csernovitzi vonat. Az egyik harmadosztályú fuikében helyet foglal egy furcsa pár. A hölgy majdnem uriasan van öltözve és mellette egy fiatal parasztleány.

— ...és maguk hová utaznak? — kérde tőlük egy utas.

— Megyünk haza... megházasodunk... itt voltunk Bukarestben, szereztünk egy kis pénzt és letelepszünk a szülőfalunkban... nem nekünk való ez a Bukarest.

És huszonnégyóra múlva a Bukarestből érkezett detektívek felesatolták kezeikre a bilincseket...

Farkas Aladár.

Csak a hét végén találkozunk Laval MacDonalddal

Páris, január 25.

MacDonald, az angol belpolitikai nehézségek miatt, valószínűleg csak a hét végén találkozik Lavallal. A lezáró konferencia megnyitását ez esetben egy-két nappal elhalasztják.

MacDonald és Laval találkozásának színhelye, a legutolsó jelentések szerint, mégis csak Páris lesz.

Astra (Apolló) Mozdó BRASSÓ

Hétfőn és kedden fut még a nagy slágerfilm:

„Merénylet az Orient-Express e'len“

Főszerepben: Charlotte Susa és Heinz Koenecke.

Műsoron kívül: zsurnál UFA kabaré és Micky Maus.

Jön: „Lumpok bálja“

Előkészületben minden idők legszebb beszélő és éneklő filmje

„Monte Carlo bombázása“

Főszereplők Hans Albers és Anna Sten.

Hírek

A sánta kutya elmélete és a „legfiatalabb szerkesztő“

Aki füllent és linkel, annak nem árt a hazugság magasabb iskoláját előre kijárni. Különösen akkor, ha a Trebitsch Lincolnik és Strassnoffok legendás alakját állítja az ember követendő mintaképül maga elé. Mert ha nem hazudik körmondfonatan és művészzel, akkor betelik b. személyn a régi jó magyar közmondás, amely azt mondja, hogy könnyebb utolérni a hazug embert, mint a sánta kutyát.

Mi most véletlenül, a közmondásban sejtetett gyorsasággal s egészen véletlenül, egészen szánéktalanul utólértünk valakit, aki nem járón ki a füllentés és csűrész-csavarás elemjét, a lóditás középiskoláját és a hazugság akadémiáját, önként adott alkalmat arra, hogy futni hagyjuk a közmondás sánta kutyáját.

A B. L. napi postájába tudniillik bejött egy egészen szokatlan levelező lap. Címzése szerint szól bizonyos Judith nevű nagyságos kisasszonynak, Marosvásárhelyre. Ez a lap — falális véletlen — sohasem jut el eredeti formájában a bűjos címzetthez, mert időközben címe hátrahagyása nélkül eltávozott régi lakásáról. És a posta a levelező lapot előírás szerint visszakézbesítette a feladónak, aki címgyanánt éppen a B. L. szerkesztőségét és kiadói hivatalát írta fel a 2 lejes hivatalos anizkszra.

„Kedves Judith! — írja a levelezőlap feladója — 260 kilométer távolságot üdözlöm, mint a Brassói Lapok legfiatalabb szerkesztője, kinek sikerült 3500 leus állást hivatalosan betölteni. Nevenemmel találkozik a lap hasábjain, az Erdélyi kultúráért küzdő írógárdában. — Hogy kiért feleltem el, mely bánatot okozhat. Margit, kapz csokolom, „On“ üdözlöm. Gyallai Pap Sándor László, szerkesztő-jógsziorló“

Valóban, Judith kisasszony, nevével találkozik a lap hasábjain. Nem ama kéziratokkal kapcsolatban, melyeket a szerkesztő-jógsziorló ur itt hagyott áttanulmányozás céljából. A szerkesztő-jógsziorló ur nevét az önhöz írt önértékes és szemrehányó sorokkal kapcsolatban csak is azért és nem másért érdemesítjük nyomdafestékre, hogy minden kertelés nélkül megőnjük őt a további családtagoktól és kalamitásoktól.

Gyallai Pap Sándor László lehet jógsziorló s amennyiben az, ajánlatos neki, sürgősen áttanulmányoznia a büntető törvénykönyv megfelelő paragrafusait, amelyek bizonyos link üzelem konzekvenciáit foglalják magukban. Hasznos olvasmány lenne számára, kétséget kizárólag, Mert kedves Judith kisasszony, önnök bizalmasan elárulhatjuk, hogy a fentnevezett ur, akinek nevét remélhetőleg nem hiába vedük fel a lap hasábjaira, egyáltalán nem tagja a B. L. szerkesztőségének. Semmiféle minőségben. Legfiatalabb szerkesztő? Ha ő tudná, hogy mennyire „fiatal“? És nem kapott megbízást a kiadói hivataltól sem, hogy bizonyos 3500 leus állást hivatalosan betöltsön.

Az ilyesmit miselénk még öregebb szerkesztők „link dumának“ minősítik. Ezt csak azért üzenjük meg önnök, hogy nyugodtan elfelejtheti az urat, akinek nevét ime, egészen pártatlanul találkozik a lap hasábjain. Mint szerkesztőt legalább is minden különösebb emóció és lekiismereti furdalás nélkül, pedig higgye el, mi nem nagyon tartjuk rokonszenvesnek azt a radikális nagytakarítást, amelynek eredményeképpen fiatal hölgyek a szívük táján rendeznek bizonyos gyöngéd érzelmek és emlékek ellátolítására.

Azt is szíves tudomására hozzuk, hogy a szerkesztő-jógsziorló ur b. kilete iránt mások nem tanusítottak olyan fagyos

közönyt, mint kegyed, Judith kisasszony. Bizony, ideiktalhatnánk még néhány levelezőlapot és levelet, amelyek lúzas kíváncsisággal érdeklődnek az iránt, hogy valóban szerkesztők és alkalmazottunk-e ez az ur. Természetes, hogy nekik is csak azzal a felvilágosítással szolgálhatunk, amelyet az önhöz intézett fatális sorsu levelezőlappal kapcsolatban adtunk.

Pedig — őszintén szólva — fáj nekünk, hogy meg kell tagadnunk a fent nevezett ambiciózus fiatalembert. De neki is be kell látnia, hogy nekünk „az erdélyi kultúráért küzdő írógárdának“ Gyallai Pap Sándor László ur mindössze csak annyit segített, hogy három-négy szippantást fogyasztott el a hagyományosan sűrű és telefűsölt szerkesztőségi helyiség levelezőjéből, amelyről egyébként mi is igyekeztünk megszabadulni. Ha ő ezt jogcímnek vette?

Mi sokkal rigorózusabbak vagyunk és leszünk, s addig nem tituláljuk szerkesztő urnak magunkat, amíg nem tudjuk zsebünkben az ujságíró igazolványt és a lapállalat megbízó levelét. És amíg legalább a magyar helyesírás elemi szabályait tisztába nem jöttünk...

— GOGA ELKÉSZÜLT AZ „EMBER TRAGÉDIÁJA“ FORDÍTÁSÁVAL. Bukarestből jelentik: Goga Octavián, kiszivárgott hírek szerint teljesen elkészült az Ember tragédiája román fordításával. A darab lehetőleg még ebben a szezonban színr kerül a bukaresti Nemzeti Színházban.

— Marosvásárhelyi hírek. Berde Mária, az ismert író. már át is vette a város által felajánlott városi könyvtár vezetését. Berde Mária ezzel kapcsolatban egy magyar-román kultúrelőadás sorozatot rendez. — Néhány sorban beszámolt a B. L. arról, hogy Nemes József munkás belefulladt az olajgyár ciszternájába. Temetésén Kacsó Ferenc és Poos József munkások beszédet tartottak, amelynek végzetével a sziguranca mindkettőjüket letartóztatta azzal vádolva őket, hogy osztályvelles harcra iggatták a temetésen megjelent munkásokat. — Voica Aurél, a marosmegyei felügyesztett főjegyző ügyében, akit azzal vádolnak, hogy visszaéléseket követett el a falusi jegyzők kinevezésénél, vizsgálatot folytatott le Burdu belügyminiszteriumi inspektor. A vizsgálat eredményét ma elküldte Bukarestbe.

— A lázadó rabok felgyújtották. Londonból jelentik: A darimoori fegyházban vasárnap rablázas tört ki. A fellázadt rabok felgyújtották a fegyház épületét és a zürzavarban szökni igyekeztek. A fegyházőrök megerősítésére kiküldött csendőroők sortűzetet adtak le a rabokra. Három fegyenc nyomban halva esett össze, hetven pedig súlyosan megsebesült. A lázbanálló épület teljes elpusztulását sikerült megállítani, jelentős része azonban így is teljesen elhamvadt.

— Sansalvadorban is zavarognak. Washingtonból jelentik: Sansalvadorban kommunista zavarágas ütött ki. A zendülők a telefonvezetéseket s a vasúti sineket használhatatlanná rombolták. A Sansalvadorban tartózkodó idegenek védelmére hadihajókat indítottak utnak.

— Drága lett a szüzdohány. Dicsőszentmártoni tudósítónk jelenti: A dicsőszentmártoni rendőrség letartóztatott egy paraszti öltözetű embert, aki gyanus viselkedésével már régóta magára vonta a hatóság figyelmét. A nyomozás során kiderült, hogy a letartóztatott idegen rendszeresen árusítja a „szüzdohányt“, a melyet a Monopolnak kellett volna beszolgáltatnia. Rövidesen cinkostársait is sikerült elfogni. A dohánycsempész gazdákát fejenként 50.000 lej pénzbírsággal sújtották.

— Felesége szemeláttára vetette magát a kutba. Buziásról jelentik: Scherek Mihály, köztisztviselőben álló buziási lakos, aki már több ízben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával — péntek reggel a saját udvarán levő kutba vetette magát. Felesége szemtanúja volt a tragédiának de a látványtól ájultan esett össze s nem tudta férjét a vézetes te te végrehajtásában megakadályozni. Halála általános részvétet keltett.

Ne csukamájolaját, hanem az éppoly jó hatású és kellemes ízű Jemalt-ot adja gyermekeinek. Egy doboz ára 77 lej.

★ A Brassói Népbank RT. — bár az agrármortatóriumi törvény miatt erre kötelezve nem volna s a kényszer egyezségi itélet terminusa is később áll be, betét-hatványd likvidálását központi pénzintézmények kezdi és pedig január 28-án A—B—C, február 3-án Cs—CZ—D—E, február 4-én F—Gp, február 5-én Gr—H—I, február 6-án J—Kn, február 8-án Ko—L, február 9-én M, február 10-én N. O. Pa, február 11-én Pi—R, február 12-én S—Sch—St, február 13-án Sz, február 15-én T, február 16-án U—V—W—Z betűkkel kezdődő betétek szerint.

★ Rónay S. J. okl. táncitanár iskolájában, (Brassó, Sütő-utca 2., volt Rákosi penzió), új kurzus kezdődik január 27-én, kezdők és haladók részére. Különórák és kurzusok. Kedvező árak. Vasárnap, 24-én este műsoros jelmezes estély. — Vasár- és ünnepnapokon szünet. — Érdeklődni és beiratkozni lehet bármikor. (be)

— KLAKK, FRÁKK, LAKK, — A MUNKANÉLKÜLIEK JAVARA. Az aradi városháza nagyterme szombaton éjszakára átalakult bálteremmé. Mindenestre nem meglepő változás azon a helyen, ahol a rideg és unalmas közigazgatási funkciók helyett eddig a pártpolitikai önzés bálkirálynője körül jártak dühös kánként a párok, akarjuk mondani: a pártok. Szóval, bál volt az aradi városházán. Afféle uri muri. Amelyen természetesen mindenki megjelent, aki a marosmenti metropolisban számít. Persze egészen stílszerűen, a Mangold Béla Kolos öltözködési evangéliumához: a hölgyek káprázató toalettjekben, az urak frakkban, lakkbán, klakkban. Egyszerű fekete zakkóban oda nem tette be senki a lábát. Hadd lássák ebben a snassz és sóher világban, hogy Aradon még mindig telik. Ugy mondják a jól értesült jelen nem lévők, hogy ezen az uri murin olyan ragyogó büffét állítottak fel, amilyenhez fogható legfeljebb uralkodói látogatások alkalmával járultak a meghívott előkelőségek. Hiszen nem is lehet ezt zokon venni Arad városának krémjétől és elitpublikumától. Napjaink uralkodója, Nyomor öfelsége előtt mutattak be áldozatot a jazz profán litániáira a rumba eksztázis rágatázásaival. Az estély jóvedelmét bölcsen és humanusan azoknak szánták, akik nem zenére rángatóztak, hanem az éhségtől. Azoknak, akiknek a kültekeken pisongó szél huzza a talp alá palót. A kinek büffjét munkanélküli konyhának nevezik. Szóval, jótékony célú táncmulatság volt a munkanélküliek javára Klakkban, frakkban, lakkbán?, selyemben, ékszerekkel és vagyont érő büffével. Boros beléptidjakkal. S majd mindennek végeztél egy ragyogó elszármolással, a mely képet ad majd arról, hogy mennyire került ez a vidám uri muri és jut majd valami a munkanélkülieknek. De akármennyi is jusszon, annyit a sokat hangoztatott demokrácia szelleme meg-sughatott volna a mélyen tisztelt rendezőségnek, hogy az ur 1932-ik esztendejében annak a nagy és feneketlen mocsárnak a szélén, amelynek neve Nyomor és amely mindnyájunkat elnyeléssel fenyeget, sehogy sem ildomos a klakk, a frakk és a lakk. A selyem és a smukk. Valamivel kevesebb fény és feltűnés sokkal célravezetőbb lett volna. És több pénz a tényleges célra.

★ FOGASZATI KÖRÖKBÖL. Okl. fogász, Kravatzky György, megint rendesen rendel modern, berendezett műtermében, Hosszu-utca 33. szám alatt. (e)

— A BRASSÓI RENDŐRSÉG HIREI. Szombaton reggel hét órakor borzalmas vasúti szerencsétlenség jászódott le a városvegi Méheskert közelében. A 327.089. számú mozdony a sűrű ködben elütötte Sajgó Ignác CFR-munkást, aki kézi hajtányon igyekezett Bo-falu irányába. A sebesen száguldó mozdony forgácsokra ronsolta a kézi hajtányt és szétzúzta a szerencsétlen munkást. A halálos szerencsétlenségért, — minthogy óriási kőd volt, — senkit sem terhel a felelősség. — Wachner Hertha asszony, Wachner Henrik brassói tanár felesége szombaton, lakása megmérgezte magát. Az öngyilkos uriaszony szublimápasztillákat vett be. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. — Voicu Demeter bérkocsis ittas fővel botrányt rendezett a Korona szálló előtt. Duhajkodás közben egy kalapáccsal fejbe vágta Sima Gavril rendőrt, aki rendet akart a helyszínen teremteni. Az eljárást megindították ellene. — A rendőrség letartóztatta Benkő Józsefet, aki a városban és környékén számos lopást követett el. — Oprea Györgyöt, a brassói rendőrség bünygyi osztályának volt vezetőjét, a közlekedési főosztály főnökévé és rendőri büntetőbíróvá nevezték ki.

— NE FELEJTSE EL, hogy mindenféle divatlapokban óriási választékot talál a Brassói Lapok könyvosztályában. (Női- és férfi-divatlapok, speciális kapát és gyermeklapok, fehérnemű, kalap, vételekteleztség nélkül megtekinthetők.) Vidékre ingyen jegyzék és gyors postai szállítás

Egy magyar művész bukaresti sikere

Timár János portrékiállítás

Bukarest, január 25.

Egy magyar festő egészen kivételes sikeréről számolnak be a fővárosi lapok. Marosi Timár János Marosvásárhelyről Bukarestbe származott festő és szobrászművész a Teodor-Aman 29 szám alatti műtermében legújabb munkáiból kiállítást rendezett és ez alkalommal a román sajtó valósággal dicsőimuszokat ír a kivételes tehetségu művészről. A Uni-

versul, mely különben alaposan mértékre tesz minden szót, ha magyar tehetség dicséretéről van szó, jelentős cikkben foglalkozik a rendkívül tehetséges magyar művész munkáival.

Timár János csak rövid ideje tartózkodik a fővárosban, de ezen rövid idő alatt is egész sereg értékes pályamunkát nyert el a román kollégái elől és mostani kiállításával újra bebizonyította, hogy ma a legkeresettebb portréfestője a román fővárosnak.

A kiállított képei közül első helyen kell említeni Maniu jól sikerült, életrajzi arcképét. A fővárosi sajtó megleghangu kritikával emlékszik meg a művész többi képeiről is: Lepadatun volt miniszter pompás portréjáról, Glícia hercegről festett olajképeiről és a portrékiállítás szereplő többi műveiről is.

Külföldi humor

KÜLÖNVELEMÉNY

Mama: Fiaiskám, a kislányokat nem szabad megverned lányokkal szemben mindig udvariasan kell viselkednünk.

Tíz éves Pistike: Sajnálom, mama, de ebben a dologban igazán nem egyezik a véleményünk. (Schweizer Ill. Zeitung.)

★

SZERELMES SZEMMEL

Apa: Leányom, ved ki azt a fiatalembert a fejedből! Hiszen mindössze 500 lejt keres hetenkint.

Leány: De papa, kérlek, hiszen egy hét olyan gyorsan eltelik...

(Vart Hem.)

★

BÍRÓ ELŐTT

— Mi indította magát a betörésre?

— Hipnotizálás.

— Ugyan kicsoda hipnotizálta volna?

— Önhipnózis volt, bíró uram.

(Lustige Blätter.)

★

ESKÜVŐ UTÁN

Feleség: Miért mondd mindig a barátaidnak, hogy azért vettem el feleségül, mert pompásan tudok főzni? Hiszen én még egy rántottát sem tudok elkészíteni.

Férj: Tudod, édesem, az embernek csak kell találni valami észszerű kifogást.

★

A JELES ZONGORISTA

— A leányom, aki most játszik, soha senkitől sem tanult zongorázni.

— Még szép tőle, hogy nem akarja másoktól a dolog ódiáját.

(Hummel.)

★

SANYARU IDŐK

— Az áldóját! Az ember egy lépést sem tehet, hogy egy pénzbeszedő ne essék a fejére.

(Judge.)

5000 példány

logyott el 2 hét alatt Pjattitka

Az ötéves teru mai állása

című könyvből A ma legizgalmasabb kérdését tárgyalja — Írta MICHAEL FARR MANN a londoni Economist tudósítója. — Ára 82 Lei. — Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett 92. utánvét tel 93 Lei — Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

JANUÁR 27.

Aktuális arcképek

1. Ernst Zahn, az ismert és népszerű svájci író, akinek óriási ünneppel fogják megülni 65-ik születésnapját. — 2. D'Albert, a világhírű zeneszerző most vállt el a hatodik feleségétől, hogy a hetediket elvehesse. — 3. Paul Boncour, aki a genfi tárgyalásokon Franciaországot képviselni fogja. — 4. Sanjurjo spanyol generális, aki azt a parancsot kapta, hogy az újabb felkelést minden eszközzel verje le. — 5. Stimson külügyi államtitkár, aki Amerikát a leszerelési konferencián képviselni fogja. 6. Marcelle Capy francia újságíró a leszerelés egyik legjelentékenyebb női harcosa.

— **Hunyadmegyei hírek.** Déváról jelentik: Rebendics Károly, lupényi bányamunkás, e hó 20-án reggel a szénosztályozónál foglalatostkodott. Mivel a szén a tartányban fennakadt, társainak biztatására felmászott a tartány üregébe, ugyanakkor azonban váratlanul a szén is megindult és mintegy két vagon mennyiségű szén omlott le és temette maga alá a fiatal munkást. Társai azonnal hozzáálltak a mentési munkálatokhoz és a fuldokló és súlyosan sebesült munkást sietve a kórházba szállították. — Pojnar Lázár lupényi bányamunkást a csendőrök tettenérték, a midőn öngyújtóval gyújtott cigarettára, s emiatt a szerencsétlen bányászra csekély kétezer lej bírságot róttak ki, amit a bányai után keresetéből vonatnak le.

— **AZ ERZEKENY LONDONI FÜGYÉSZ.** Londonból jelentik: Jowit főügyész bejelentette állásáról való lemondását. A főügyész azért mondott le, mert nem tudott képviselő-séghez jutni.

— **Feloszlatták a spanyol jezsuitarendet.** Madridból jelentik: A kormány dekrétumot adott ki, amely elrendeli a jezsuitarend feloszlását és egyben a rend egész vagyonának elkobzását. A dekrétum végrehajtását már meg is kezdték.

Az ideális hashajtó a Dr. Bayer-féle

PURGEN

— **MAGYARORSZÁG ÚJ SZÉPSÉGI-KIRÁLYNŐJE.** Budapestről jelentik: Tegnap, vasárnap zajlott le Budapesten az 1932-es év szépségkirálynőjének megválasztása. A zsűri egyhangúlag Lampel Icanak, egy budapesti orvos leányának ítélte a szépségkirálynői címet. Az új miss magas, karcsú, sötétszőke és mindössze csak 17 éves.

— **MÁR A REVERENDA SEM MENTESIT AZ ÚJABBAN DIVATOS KOMMUNISTA VAD ALÓL.** Csikszederáról jelentik: Névtelen feljelentések alapján különös eljárás indult meg Szöcs Béla gyergyótölgyesi plebános ellen. A feljelentés azt a szenzációs „vádát” tartalmazza, hogy Szöcs plebános piros színű zászló alatt vezeti híveit vallásos körmenetre, így nyilvánvaló, hogy Szöcs kommunista agitációt folytat. Köztudomású dolog, hogy, amióta templomi zászlókat használnak, ezek között a piros szín dominál és még nem akadt olyan ember, aki azt merne volna állítani egy templomi lobogóról, hogy az a kommunista agitáció eszköze. Remélhetőleg a hatóság a naiv vádnak nem fog hitet adni és a feljelentő személynél kinyomozza.

— **A cigányprimás és Kreuger gyufakirály ellentétes érdekei.** Dicsőszentmártonból jelentik: Egy Muresan Juon nevű Kreuger-ügynök aki egy „Chbrituri S. A.” felirású autótól már napok óta Dicsőszentmártonban tartózkodik, hajtóvadászatot indított a kovakövek s a bélyegzetlen öngyújtók után. A hajtsza után Farczádi Nagy Sándor közismert cigányprimás öngyújtóját is elkobozta. Muresan ur először 5000 lej pénzbíntéssel akarta sújtani a primást, később ezer leiben állapodtak meg. Az ügynök biztonság kedvéért Farczádi hegedűjét s egy malacát is lefoglaltatta.

— **Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájdásoknál, szaggatásnál és zsábanál** a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendkívül hasznos házszer, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztő-csatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatással, kitűnő gyomor- és bél-tisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Cantacuzino egészségügyi miniszter az athéni egyetem diszdzektora.** Athénből jelentik: Az itteni egyetem Cantacuzino román egészségügyi minisztert diszdzektorrá avatta. A diszdzektorrá avatás fényes külsőségek között folyt le.

— **Botrányt rendeztek a diákok, mert nem adtak nekik redukált jegyet.** Jasibó jelentik: Tegnap este egy nagyobb csoport diák jelent meg a Trianon-mozgó színházánál és arra kérte Heimovici igazgatót, hogy adjon nekik kedvezményes jegyeket. Heimovici megtagadta a kérés teljesítését, mire a diákok botrányt rendeztek, összetörték a mozgósínház ajtóit és ablakait.

— **HATSZAZÖTVEN METER MAGAS FELHŐKARCOLÓ.** Chaning építész, aki az Egyesült Államok néhány legnagyobb felhőkarcolóját építette, nemrég kijelentette, hogy nincsen messze az idő, amikor hatszázötven méter magasságú felhőkarcolókat is építeni fognak. Egyetlen ablak sem lesz rajtuk, mert a falak kristályból épülnek. Az építész már ki is dolgozta egy ilyen felhőkarcoló tervét s közszemlére bocsátotta. Szerinte az effajta felhőkarcoló felszárad múlva a mai építkezési módszereket teljesen ki fogja szorítani. Egy-egy ilyen hárszörnyetegnben ötven-ezer ember fog laknihoz jutni.

— **GYORSVONATJÁRATOKAT ALLITANAK BE A SZÉKELY KÖRVASUTON.** Csikszederáról jelentik: Értesülésünk szerint a CFR azzal a tervvel foglalkozik, hogy a székelly körvasuton gyorsvonatjáratokat állít be, amelyek már február elsején megindulnának. E célból Brassó és Sepsiszentgyörgy között már is kicseréltek az összes hidakat és általában megerősítik a pályát. Az első probaszervevény Brassó és Madéfalva között már áthaladt.

— **Le akar mondani a Népszövetség főtitkára.** Genfből jelentik: Sir Eric Drummond, a Népszövetség főtitkára, a lemondás gondolatával foglalkozik. A Népszövetség közgyűlése ugyanis kifejezte szándékát a titkárság vezetésében végrehajtandó módosításokra, amiáltal Drummond kényes helyzetbe került. Drummond állítólag már be is jelentette lemondási szándékát a népszövetségi tanács hétfői zárt ülésén.

— **Nesze semmi fogd meg jól.** Aradról jelentik: A ma esedékes nyugdíjki fizetéseknel életbeléptetett 40 százalékos le szállítás óriási elkeseredést váltott ki. A kétségbeesést még az a körülmény is fokozta, hogy a nyugdíjhátrálékokat nem fizették ki, a kiutalt illetékekből pedig az adóhátrálékokat is levonták.

— **Marosmegye költségvetése 29 millió 500.397 lej.** Tudósítónk jelenti: A belügyminisztérium elfogadta Marosmegye költségvetésének tervezetét, amely 29 millió 500.397 lejt tesz ki. Ebből egy millió templom és kórházépítési célokra, 40 ezer lej kulturális, 6 millió utépítési célokra van fenntartva, öt millióval pedig új Maros-hidat építenek.

— **SLOAN'S LINIMENT** enyhít minden végtag és izületi fájdalmat, valamint gyorsítja az ilyen gyulladással megbetegedések gyógyulási folyamatát. A fájó helyeket néhány csöpp Sloan's Linimenttel dörzsöljük be, ezzel a 15 millió családban használt, közismert szerrel. Ha a fájdalom kibíratatlan és a legkisebb nyomás is elviselhetetlenné teszi a kínzó érzést, elég, ha a fájós helyre néhány csöppet öntünk és gyengéden szétörzsöljük. Sloan's Liniment különösen rheumás fájdalmaknál kitűnő eredménnyel használható, de másfajta megbetegedésnél is, pld. nyakszűrit, válltáji és karizületi fájdalmaknál, fájós, a hideg által megmerevedett végtagoknál, zúzódásoknál és daganatoknál, Sloan's Liniment ezer meg ezer esetben csodásan hatott. (be)

DÉCSEY ZOLTÁN:

106

A SIRO VÁROS.

Félóra múlva a három magyar lap összes munkatársai együtt voltak a hadtest-parancsnokságon. Mertens kapitány, a tábornok segédtisztje fogadta őket és bevezette a társaságot a sarokra kiugró, félkör alakú, tágas fogadóhelyiségbe. Székek nem voltak ott. A kapitány félkörben állította fel őket, aztán a tábornok dolgozószobájába sietett.

Már jó tízperce álltak így. Egyikük-másikuk türelmetlenül topogott, lábukat változtatták, feszült tekintetek meredtek a szárnyas ajtóra, mikor nyílik meg és lép be rajta a nagyur. Jó sokáig megvárakoztatja őket.

Terboly Franci áll mellette. Az öreg és mégis örökké fiatal népművelő, aki már husz éve kotyvaszt a helyi sajtó műhelyeiben. A leghasználatosabb ember, tíz perc alatt készül el egy cikkel és ha témának két szót írnak az üres papírlapra, máris megindul körmondatainak áradata. Városi ügyek, nagypolitika, tanügy, elmélkedése a morálról, mindegy. miről kell írnia, minden vág neki. Harsszó hangja betölti a polgármester várokozószobáját, hogy tíz perc múlva már a rendőrségen köszöntsen be.

— Pök... pök... — pöfog az öreg... Csak nem fog megtizedelni... pök... pök... benünkét?... —

Hát az bizonyos, hogy hősök nincsenek közöttünk. — gondolja Pista, amint végignézi a helyi sajtó munkatársainak táborán. — A toll szegény, megvált napszámosai, akik — bizony szívesebben csinálnák az eseménytelen idők szürke robotmunkáját, minthogy a történelem

sodró eseményeinek legyenek krónikásai.

Ott, harmadik a sorban Béla bácsi, a Hírlap kiadótulajdonosa és főszerkesztője. Vékony kis emberke, filigrán kis arcocskáján most aggódó ráncok futnak össze, fényes fejébubján gyöngyöző verejtékcseppek ütözkönek ki. Örök pesszimista természetű most is a legrosszabbra készül.

— Csak már tulvolnánk rajta, — sóhajt fel mellette az Újság vezércikkírója. A ragyogó tollu publicista, a bátorságnak, a hősiességnak, kitartásnak rejtett, hetetlen bajnoka.

Végre megnyílik az ajtó és feszes, katonás lépésekkel belép a tábornok, nyomában segédtisztje.

A félkör közepén megáll, karjait keresztbefonja mellén és szurós szemekkel méri végig a társaságot. Ahogy néz, kidülleszti mellét, lehetetlen észre nem venni a pózt és a teátrális fellépést. Lehetetlen ki nem olvasni szeméből benső érzéseit, a határtalan megvetést a toll egyszerű munkásaival szemben. Ő, a francia gloirenak reprezentánsa a messze kelen, félázsiban, egy kifinomodott kultúrának gyermeke és ez a canaille itt, amely most csorda módjára rohan a bolsevizmusba, annak a dicsőségét fogja már holnap hangoztatni, egészen nekik való ez az orosz ajándék. És milyen szemtelenek. Milyen vakmerőkké váltak az utolsó napokban. Köziből kell csördíteni, hadd forrázódjanak le küssé, hadd érezzék mélységes inferioritásukat, megalázott, kiszolgáltatott helyzetüket. Gu-

nyolódni merészkednek? Vágyaik és reményeik vannak? Hát beléjük kell fojtani a hangot...

A magas, vállas, szőkebajuszu kapitány feszes tartásban áll tábornoka mellett. Elzászi ember, egyformán tökéletesen beszéli a franciát és a németet, abból a különös kétlelkű népből való, amely fél évszázada nem tudja, hogy franciául, vagy németül érezzen és amely most van azon az uton, hogy önálló kis nemzeté nevelődjék, mint ahogy a Rajna torkának plattdeutschaít hollandokká gyúrta a a tengernek és a Rajna torkának külön levegője. A kapitány német középiskolát végzett és francia tiszti akadémián nyerte katonai kiképzését. Épen mert jól ismer-te a német kultúrát, azért gyűlölte fanatikusan. Amitől félünk, aminek belső erejét tapasztalásból ismerjük, azt gyűlölni szoktuk.

A tábornok franciául szólalt meg..

— **Monsieurs!...**

Halk, minden szenvedélytől ment hangon beszélt. Minden mondat után megállt és a kapitány, rögtön németül tolmácsolta az elmondottakat. A tábornok egy-két mondatát maguk is megértették és megborzongtak. Milyen könnyed, természetes hangon beszél ez itt nekik olyan súlyos dolgokról, mint élet vagy halál, golyó és statárium. Mintha csak azt mondaná: Úraim, odakünn ragyogóan süt a nap, szép asszonyok sétálnak a korzón, parfümösök, illatosak, virág van a mellükön és én azért hívtam önöket, hogy megmondjam, szép az élet, minden percét ki kellene használnunk és bolond az, aki problémákkal foglalkozik, akinek fájdalmi és gyötrelmei vannak...

De a tábornok ilyeneket mondott:

— Az utóbbi napokban a sajtó túllépte azt a megeredett határt, amelyet a viszonyok ismeretében önmagának kellett volna megvonnia józan értékelés és a tények megfontolása alapján. Olyan hang-

nem kapott lábra a helybeli magyar lapokban, amely gyakran sértő, gyakran egyenesen veszedelmes is, mert alkalmas arra, hogy a tömegszenvédeleket felbujtsa...

Zsebéből a Napló két nappal ezelőtti rendkívüli kiadását huzta elő, amely Stock Béla meggyilkolásának hírével riasztotta fel a várost.

— Itt van például ez a hír. Megtörtént a sajnálatos esemény és a sajtónak tényleg feladata volt, hogy beszámoljon róla. De a kommentárok, uraim! Ez már a sehszlovák megszállásnak hatodik áldozata írja a cikkíró. Tartózkodni kellett volna ettől a megjegyzéstől, ha meg is felel a tényeknek. És mit szólnának hozzá az urak, ha a másik oldalon, a szlovák lapban erre így feleltek volna: Hat áldozat egy félév alatt, amikor diktatura, statárium van, amikor az ellenállás és a provokálás érthető idegességet teremt a mi táborunkban is. Sajnálatra méltó a hat áldozat, de mit szólnunk mi, akik ezer és ezer áldozatot siratunk, akik a magyar megszállás ezer esztendeje alatt életüket, szabadságukat és vagyoniukat veszítették?

Néma csönd...

— Vagy itt van egy másik hír. Ugyan-csak a Naplóban. Gunyos kommentár ahhoz a térvhez, hogy a szlovák lap legutóbbi száma nem jelent meg és hogy a szerkesztő kerekelt oldott. Honnan vették az urak ezt a hírt?

A felelős szerkesztő torkát közösről és válaszolni akart:

— **Herr General!...**

Tovább nem folytathatta. A tábornok rögtön közbeavatkozott és a tiszt tolmácsolta: — A tábornok ur nem kíváncsi a szerkesztő ur véleményére.

A felelős szerkesztő nagyot nyelt. Tehát Maul halten und weiter dienen. A szoldateszkának mindenütt azonos mód-szerei vannak.

Ujságírás és lelkiismeret

Bukarest, január 25.

Az ujságírás eléggé közönyös és kellemes mesterség. Már ha mesterségnek fogjuk fel.

Ez esetben az ember odaül az íróasztalhoz és az összes körülmények szigorú, óvatos, józan számbavételével „ellátja teendőit.” Tudomása van ugyan arról, hogy pennájának a nép alkotmányos jogot adott a közvélemény szabad, lelkiismeretes, igazságos és tökéletes befolyásolatlán tájékoztatására és irányítására. De miután mesterembere csak a lap-szakmának és nem átokfutó, aki délibábok után szalad, tehát ezzel egyidejűleg számol azzal is, hogy az írás szabadságát biztosító jog elmélet csupán.

A gyakorlatban a jog helyére a következő szó illetendő: felelősség.

Felelősség az államhatalommal és az uralkodó áramlatokkal szemben.

E felelősségnek a kihívása, még ha ezer alkotmány lenne is, egykönnyen és egyaránt eredményezhet börtönt, vagy felelőtlen megtorlást, esetleg az egzisztencia csúf összeroppanását.

Ki látott még oly mesterembert, aki eszmei kérdést csinálna egy hétköznapi szakma egyszerű, szokványos ügyeiből? Hol az a hivatalnok, aki életproblémává dagasztaná egy főkönyv rubrikáit? Vagy az az ellenőr, akinek számára a köteleességteljesítés nem csupán a szerződési feltételekben meghatározott viszonylatok következménye lenne?

Melyik az a brans, melynek üzletvitelét nem a gondos, érett megfontolás és megalkuvás irányítja?

Az ujságíró, aki hivatását mesterségszerűen űzi, alapjában tisztviselő. Józan és tiszteltetelmű férfi a közélet homlokterében. Megnyugtató jelenség, aki utat mutat a kellemetlen akadályok okos kikerülésére és az önkényes jelenségekkel szemben való opportunizásra. Loyalitását az államhatalom messzemenő türelmére díjazza. Higgadsága a polgárság elismeréséről biztosítja. Politikai készségeivel, kormányzóképeségével a kenyér biztonságát érdemli ki.

Emellett harmonikusan illeszkedik bele az élet egész rendjébe, mert hideg munkateljesítménye nem okoz benső harcokat, gyötrő önmardosásokat nála. Főlegesen nézi a dolgokat. Lángoló szavakkal írja meg vezércikkét a nemes konzervatívizmusról. A kézirat hátlapjára pedig még lángolóbb szavakkal festi fel a kíméletlen radikálizmus kellemét.

Az első leadja a kormánypartí lapnak. A másodikat az ellenzéki.

Rizikó nélkül dupla keresete van.

Jó fiu itt is, amott is s husz évi működés után ösztendőnkint jubileumi bankettet kap.

Börtönt soha.

*

Az ujságírás eléggé kínos és keserű mesterség. Már ha magasabbrendű hivatásnak fogjuk fel.

Az íróasztal ez esetben nem cél, hanem eszköz. Eszköz arra, hogy a nemzet alapvető szerződésében, az alkotmányban a közvélemény szabad, lelkiismeretes, igazságos és tökéletes befolyásolatlán tájékoztatásának és irányításának joga, a toll szabadsága, biztosítható legyen.

Akinél az ujságírás lelkiismereti kérdés, az átokfutó. Tisztában van azzal, hogy a jog, melyre oly csökönyösen és szükségszerűen hivatkozik, délibáb csupán. S tudja, hogy a délibáb végül a lápra csalogatja.

De éppen azért, mert az írás nem csupán kenyérkeresete, hanem belső kérdés, eszmei ügy, az egzisztenciális viszonylatokon messze túlmenően, lelkiismereti problémája is, előreszal a homokosítatagban, míg a törvény, vagy törvénytelen, legalizált önkény vagy felelőtlen kilengés lasszója, lába köré nem csavarodik s durván el nem vágja végzetes rohanásában.

Az érett megfontolás nyilván sajátja az ujságírást eszményibb értelemben felfogó publicistának is. De a megalkuvás soha. Éretten megfontolva teljesítheti kötelességét, önön vesztére is. Megalkuva nem tudja teljesíteni még önön javára sem.

Semmiféle körülmények között sem. Soha. Az ujságíró, aki hivatását eszményeinek erejével, minden meggyőződéssel és szenvedélyeivel gyakorolja, alapjában frontharcos. Teljes fegyverzetben és ütközetre állandóan készen. Nyugtalanító s így kevésbé tisztelt férfi. Utja a goromba akadályok mérges leküzdésén át vezet. Tolla ellenállhatatlan és önkéntlenül is az önkénnyel való merev és ingerült küzdelemre hegyeződik ki. Nem mesterember, hanem együttérző és együttműködő lélek. Indulatai a maguk meztelenségében mutatkoznak. Véleményei kendőzelen és szűz nyersséggel robbannak.

A hatalom, mellyel szembeáll, illoyálsnak tekinti és állandó, messzemenő türelmellenséggel fenyegeti.

Erzelmi szolidaritását a polgárság, melyet már Le Bon is oly megalkuvó higgadságra hajlamos régekként határozott meg, túllengő és izgalmas, talán regényes bővülésnek számítja s így fanyar elégedetlenséggel, sőt elkeseredéssel fordul el tőle.

Készségei politikátlank és alkalmatlanok, tehát joggal érdemli ki a kenyér bizonytalanságát.

Emellett állandó diszharmóniában van az élet egész rendjével, mert munkateljesítményét, még ha olyannyira lelkes s eselleg önfeláldozó is, a jelenségek éktelen sorozatával és könnyörtelenségével szemben gyöngének és hiányosnak érzi. Ereit egy misszionárius nyugtalanságának tüze égeti, mert látja, hogy tevékenysége, legyen bármily fáradhatatlan egyébként, legfeljebb egy-egy lépést hódít meg a mocsár végeláthatatlan birodalmából.

Tudja, hogy több és jobb, bátrabb és önfeláldozóbb lehetne.

Harcot tehát kifelé és befelé egyaránt. Gyötrő önmardosások kinozzák. Szenvedve nézi a dolgokat. Lángoló szavakkal írja meg cikkét és utána rögtön meggyűlöli kéziratát, mert a tényekkel szemben, melyek oly lesujtók és rettenetesekek, ostobán gyengének és mihasznáknak érzi szavait.

S a papír hátlapjára új cikekt ír.

Végül kényszerűleg, kikerülhetetlenül oda jut, hogy nem veszik meg tőle sem az első, sem a másodikat.

Óriási rizikót oállal és kenyér nélkül marad.

Eckhardt Tibor, a magyarországi kereszténypárt egyik vezére Hitlerrel tanácskozott

Friedrich István újra ellátogat Prágába

Budapest, január 25.

Magyarország politikai köreiben rendkívül erős feltűnést keltett a Reggeli Ujság értesülése, amely szerint Eckhardt Tibor, a keresztény párt vezére Berlinben járt, ahol Hitlerrel is tanácskozott. A lap ebből az alkalomból interjút is közöl Eckhardt Tibortól, aki többek között a következőket mondja:

— Valóban igaz, hogy berlini tartózkodásom alatt Hitlerrel is felkerestem s tanácskozást folytattam vele. Utam azonban kizárólag magánjellegű volt s azzal a céllal történt, hogy politikai tájékozódásokat szerezzek. Hitlerrel éppen úgy

Láthatatlanok

és mégis megszámlálhatatlan mennyiségben vannak baktériumok mindenhol, melyek a szájába és torkába jutnak és egészséget fenyegetik. Védekezzenek ellenük

Panflavin - pasztillákkal.

Biztosan megvédi a fertőzéstől és meghűléstől.

Nincs oly hosszú működési idő, hogy gyermekesnek, naivnak, tulzónak, vagy álmatagnak ne bélyegezzék.

Jubileumi bankettet nem kap soha. Börtönt gyakorta. Mindig, Mindenkitől.

*

S ámbár lehet hideg logikával gondolkodó fő, aki sorsát a legkérelhetlenebbül látja előre, öncéltól megfontolni és meggondolni soha nem fog, mert minden retorzióhál hatalmasabb erő hajtja előre: a lelkiismeret.

Egyetlen betegség, amelynek a gyógyíthatatlanságában van az ereje és értéke.

MIKES IMRE

tanácskoztam, mint más német politikusokkal, tehát fölösleges volna kijelönni jelentőséget tulajdonítani annak, hogy Hitlerrel is folytattam megbeszéléseket.

Itt említjük meg, hogy Magyarországon rendkívül politikai mozgolódás érezhető ellenzéki körökben. Friedrich István volt miniszterelnök lakásán vasárnapra virradólag egész éjjel bizalmas tanácskozás volt. A Reggeli Ujság közli Friedrichnek azt a kijelentését, hogy rövidesen újra ellátogat Prágába és folytatja megkezdett tanácskozásait. Prága után még más európai fővárosok meglátogatására is készül.

Bukarest már kijelölte a kormányörökösöket: a Duca-féle liberálisokat

És a liberálisok máris nagyban készülődnek. Utban a párturalom, egyelőre szakemberekkel spékelve

Bukarest, január 25.

A vasárnap esti ünnepi recepció, a melynek keretében az uralkodó a román tartományok egyesülésének az emléknapi alkalmából maga köré gyűjtötte az I. Ferdinánd-rend lovagjait, azaz a közélet valamennyi kimagasló személyiségét, minden bizonnyal elhatározó fordulópontot jelent az ország kormányzatának közeljövőbeli alakulása tekintetében. Mert nem lehet kétség aziránt, hogy ez a nagy kollektív audiencia, amely az összes románok összefogásának a jegyében állott, mindenképpől a teendő tisztázására és minél egységesebb beláttatására szolgált.

Ma már, Argetoianu külföldi körutja céljainak és hozzávetőleges eredményeinek a kitudódása után s mindössze néhány nappal a parlament újbóli összehívása előtt,

egészen nyilvánvaló, hogy a személyiség-, vagy szakértő-kormány kísérlete eljutott a felszámolás végső szakaszába s hogy rövid időn belül, mindenesetre még a tavasz folyamán, új kormányalakulást váltja le, amelynek többé-kevésbé hangsúlyozott pártpolitikai jellege lesz. Végleg kiérlelődött ugyanis a felismerés, persze főleg a külföld megítéléseinek a tüzetes kipuhatólása folytán, hogy

minden szempontból mégiscsak a minél kifejezettebb pártkormányzat a legidősebb az alkotmányos és dinasztikus rendnek a mai súlyos körülmények között való biztosítására és megszilárdítására.

KIKRISTÁLYOSODNAK A KOMBINÁCIÓK

Ezekután mindarról, ami eleddig csak a politika berkeket találgatásának és kombinációinak tűnt, mostanában már mint hamar megvalósulható lehetőségekről lehet beszélni. Mi természetesen a sok feltevés közül csupán a legvalószínűbbekkel kívánunk foglalkozni, ezek közül is első sorban azokkal, amelyeknek a jogosultságát módunkban volt bizonyos mértékben ellenőrizni.

Az alternatíva most is ugyanaz, mint egy évvel ezelőtt, pontosabban a múlt tavasszal volt:

nemzeti egység-kormány jön-e, avagy tiszta pártkormány, miután a pártokivüli technikai kabinet levitelt?

Az első lehetőséget beavatottak könnyen mellőzhetők és a számtalossággal kikaphatóknak találják, hiszen — hogy egyebet ne mondjunk — a jelenlegi, távozásra érett kormány is a nemzeti egység cégerével próbálta megoldani a helyzetadat nehézségeket. Meg aztán a Titulescu-kombinációk is megmutatták, hogy csak talmi nemzeti egység lehetséges, a mely távolról sem képes megadni a kormányzásnak azt a homogenitást, egyöntetiséget, amit tekintélyesebb pártok valamelyikének magában való uralma eleve biztosítani tud.

A nemzeti koncentráció eszméjét a többszörös tapasztalatok alapján ma nem csak a liberális párt veti el gyakorlatilag, amelynek a legtöbb esélye van az utódlásra, hanem a nemzeti-parasztpárt zöme és Averescu marsall néppártja is.

A LIBERÁLIS JOGCIM

Ilyképpen csak egy tiszta pártkormány, vagy mindenesetre egy nagy párt-támaszkodó, politikai színezetű kabinet kilitása bontakozik ki a jövő homályából.

Ebben a vonatkozásban érthetően a liberális pártról esik a legtöbb szó. Érthetően azért, mert hiszen ez alkotja a parlament legszámottevőbb és legerőteljesebb ellenzéki csoportját s mert egyidejűleg a legjobban van felkészülve a hatalom átvételére. A közel száz liberális parlamenten szigorúan megválogatott színeje ennek a legrégebb és legdagadabb kormányzási gyakorlattal bíró pártnak.

Tulajdonképpen már a tavaly tavasszal, a nemzeti-parasztpárti kormányzat bukásakor, a liberálisokat (mindig a Duca vezetése alatt álló ó-liberális pártot értve természetesen, tekintve, hogy georgiak már ugyszólván teljesen elvesztették eredeti jelentőségüket) illetve a par-

lamentini szokás szerint a kormány-utódlás, minthogy

a nemzeti-parasztpárti uralom alatt lefolyt pótválasztásokon is ők hódították meg az első ellenzéki helyezettséget.

Hogy ennek ellenére miért nem következhetek a múlt év áprilisában, annak oka köztudomású: bizonyos összhangtalanságba kerültek az alkotmányos tényezők egyikével. Viszont ez a helyzet azóta annyira megváltozott, hogy most már éppen kívánatosnak is mutatkozik ennek a pártnak az uralomrajutása, mintegy demonstrálásképpen annak, hogy a pártnak sikerült teljességgel normalizálnia szerepét az államélet irányításában.

ZSONGANI KEZD A PÁRT MÉHKASA

A múlt hét utóbbi napjaiban szembe-tűnő élénkség keletkezett a mostanában különben is nagyon tevékeny liberális-párt vezető-körökben.

A megyei szervezetek számos elnöke jött a fővárosba, tanácskozásokat folytattak, másrészt pedig sokan utaztak ki vasárnapra a vidékre

ama központi vezérferfiak közül, akik — nem lévén lovagjai a Ferdinánd-rendnek — ezt megtehették.

Ebből a jelenségből, továbbá abból, hogy a párt tanulmányi szakosztályvezetői egyidejűleg lázas munkába merültek, meglehetősen joggal arra következtettek, hogy Ducaék egyrészt Argetoianutól és általában a külföldről, másrészt pedig itthon a legmagasabb helyről

biztatást kaptak a komoly felkészülésre.

Victor Slavescu, a párt fő gazdasági szakértője, gyors tempóban készíti elő azt az adó-reformot, amelyet ők uralomra-jutásuk esetén véghezvinni akarnak. Ugyan így a párt Dinu Bratianu vezetése alatt, aki most Vintila helyébe lépett elő, sietve precizirozza a mezőgazdasági adósságok rendezésére vonatkozó javaslatokat, míg Dimitriu és Leonte Moldoveanu a közigazgatási reform kérdését vették sürgős újra-tanulmányozás alá.

Mi több, már arról is beszélnek, hogy nemcsak a lendő liberális kormánylista készült el, hanem összeírták az új prefektusok névjegyzékét is.

A KORMANYELNÖK ÉS A PARLAMENT PROBLÉMÁJA

Mindez azonban korántsem bizonyítja, hogy a liberálisok teljesen önálló hatalomrajutása most már biztos és elhatározott dolognak tekinthető. Az ugyanis az általános előfeltétel, hogy a pénzügyi tárcát a jövő kormányban is feltétlenül Argetoianu tartsa meg. Igaz, hogy

a liberálisok eloben már régebben hozzájárultak ehhez, viszont éppen a pénzügyi politikát illetően több tekintetben meg akarják szabni az irányelveket.

Arról is szó van, hogy Argetoianun kívül még a hadügyminiszter és egy szakminiszter, valószínűleg a közoktatási miniszter, nem a liberális pártból kerülne ki, ha továbbra is ugynevezett „hivatalnok-miniszterek” lennének.

Nincs aztán még megállapítva a kormány-elnök személye sem. Duca személyével kapcsolatban bizonyos megfontolások érvényesülnek s ezért azt sem tartják kizártnak, hogy Dinu Bratianu volna majd a liberális párt egiese alatt alakuló új kabinet látható feje.

Végül külön probléma a parlament sorsa. A Duca-Argetoianu-kormány ugyan aligha rendelkezne gyengébb többséggel, mint a Jorga-kabinet, de a liberálisok ennek ellenére új választásokat szeretnének, esetleg a választójogi törvénynek változott viszonyokhoz alkalmazott módosítása alapján. Ezáltal azt remélik, hogy egységesebb és biztosabbá tehetnék parlament bázisukat s ezáltal jobban garantálhatnák kormányzásuk tartósságát.

Magától értetődik, hogy a nehézségek megoldása csakis Argetoianu visszaérkezése után várható. Akkor fog majd kiderülni, hogy

pontosan milyen formát nyer a jövő kormány.

gondos tekintettel arra a magatartásra is, amelyet a főbb ellenzéki pártok a kibontakozás módjával szemben elfoglaltak.

Igy aztán egyelőre csak az kétségtelen, hogy az ország visszatér politikai jellegű kormányzás módszereire. Ezt a restaurációt vezette be az az együttes audiencia, amely a Ferdinánd-rend lovagjainak vasárnapi ünnepi összejövetele keretében végbement.

ISAC EMIL engedélyt adott

Kolozsvár, január 25.

Régi, nagy ház kapuján csöngetek. Fehér kötényes magyar cseléd fogad. Átadom névjegyet. Pár pillanat múlva kucsmaköltőt hallok. Tessék ide jönni. Belépek.

Isac Emil, a neves román író és művészeti főfelügyelő íróasztalánál barátságosan fogad. Hatalmas könyvtárszobájában vagyunk.

Kérem először is megbocsátani, hogy főfelügyelő urat zavarom.

Nem, nem zavar. Igaz, hogy az utóbbi napokban nem a legjobban éreztem magamat. Pihenésre lenne szükségem, de sok dolgom van. Látja, ennek a sok halmaznak elintézése reám vár. Ne gondolja, hogy Shakespeare vagy Voltaire. Unalmas dolgok.

Nyugtalanul sétál föl és alá. Sokáig hallgat. Majd felém jön. Megfogja karomat.

Miben segíthetek? — kérdezi meleg érdeklődéssel.

Ez alkalommal egyszerű engedélyről van szó. A sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó kollégium vendégei február 6-án tartják szokásos műsoros estélyüket és táncmulatságukat. Zagon István „Kék és piros” egyfelvonásos vígjátékának előadására kérem főfelügyelő ur szíves engedélyét.

Komoly arccal egyszerre örömpir önti el. (Örülök én is.) Ismét felém tart.

Nem is tudtam, hogy tanár ur sepsiszentgyörgyi. Nagyon örvendek. Már régóta tervezem e nagy székely ipari és kultúrközpont meglátogatását. Sokat hallottam róla. Muzeuma, dohány-, és szövőgyára, tisztai iskolája, szinte unikumi országunknak. Na, mondja csak, hogyan élnek ottan románok és magyarok? Egyetértésben? Hogyan viselik a gazdasági krízis csapásait? Városukban jelenik meg lap? Ki és hogyan szerkeszti? Melyik színgazdától társulata játszott utoljára Szentgyörgyön és hogyan? Megérdemli a koncessziót? Kik és hogyan szoktak előadásokat rendezni? Milyen kultúrszövet-ségei vannak a városnak?

Kérdéseinek zuhataga alig szűnt. Mint ha régi, kedves ismerősről beszélünk volna. Homlokáról leperdültek a gond karikái. Figyelmesen hallgatott. Örövendek, hogy a többségi és kisebbségi társadalom békés egyetértésben él. Sajnálkozott a gazdasági örvényben fuldokló város felett.

Többé nem játszott arany óraláncával. Jobb karját felemelte, mintha riadót intóna.

Nagyon örvendek, hogy a székelység megértette az idő parancsát. Nem csügg. Nem is közönyös. A gazdasági krízis vitustáncában még nem szédült el. Jó vőjére gondol. Kultúrnívójának fejlesztésére törekszik. Nagyon szívesen engedélyeztem mindig, különösképpen a Székelyföldön, működő előadásait. Sőt öröndtem a felhalmozott kéréscesomónak. Az önök által rendezendő vendiák-bál programját is készséggel aproálom. Ha esetleg akadályai lennének bizonyos kulturális kérdések megoldásában, jöjjenek el hozzám. Mindig szívesen állok rendelkezésükre...

Kényelmesen helyet foglalt. Ujra cigarettára gyújtott. A fűszálló füstkarikák kigyózáva kuszták a lámpa felé.

Megköszöntem jóindulatát...

Mikor kijöttem, már teljesen besötétedett. Még mindig havazott. Két szerelmes hópehely összeülkezve repült el szemem előtt. Bár a székelység röpülnének és magukkal vinnék Isac Emil bátorító szavait minden apró székely faluba, gondoltam eltűnődve.

Debreczy Sándor

Bethlen István római utjának érdekes magyarázata

A pápa sem tartja időszerűnek
Ottó megkoronázását

Budapest, január 25.

A Neues Wiener Tageblatt Bethlen István volt magyar miniszterelnök legutóbbi római utjával kapcsolatban olyan rendkívüli érdekességi hirtetéssel szolgált, amely mindenképpen alkalmas arra, hogy politikai pártállásra való tekintet nélkül izgalomba hozza a magyar közvéleményt. A bécsi lap úgy tudja, hogy Bethlen István kiszámított politikai céljal, vagyis küldetéssel utazott Rómába, ahol nemcsak Mussolinivel és az olasz politikai körökkel folytatott megbeszélést, hanem a pápával és a vatikáni diplomáciai szolgálat irányítóival is.

A kérdéses tárgyalások magya a magyarországi restauráció kérdése volt. Bethlen tudni akarta, hogy elsősrban a pápa másodsorban az olasz kormány, illetve Mussolini, milyen véleményekkel vannak a Habsburg-restauráció kérdéséről. A római állásfoglalást a bécsi lap

nagyon megbízhatónak jelzett értesülése szerint a pápa kijelentése döntötte el. A római katolikus egyház feje a Habsburg restauráció kérdését azzal az őszinte érdeklődéssel figyeli, amit az egyház és a Habsburg-dinasztia közötti nagyon régi kapcsolatok indokolták is tesznek.

A jelenlegi helyzetben azonban nem tartja még időszerűnek Habsburg Ottó megkoronázásának a fokozott szorgalmazását.

Elvben a legteljesebb mértékben a restauráció mellett van, ennek a végrehajtására azonban nagyobb előkészítést és kedvezőbb időpontot tart szükségesnek.

A Neues Wiener Tageblatt szerint Mussolini és az olasz kormány teljesen azonos álláspontot foglalt el s így a magyar legitimistáknak is tudomásul kellett venniük, hogy Ottó megkoronázásának a kérdését egyelőre le kell venni a napirendről.

A menyasszony hozománya: 1 millió régi rézkrajcár

Cigánylakodalom Agostonfalván diszkapuval, lóversennyel, hét-
országra szóló eszem-iszommal, amelyről autóbussz fuvarozta
haza az elázott vendégeket

Brassó, január 25.

Pontosan egy héttel ezelőtt, január 18-án kezdődött meg a Brassó-Kolozsvári vasúti fővonal mellett fekvő Agostonfalván az utolsó esztendő legérdekesebb lakodalma. Akkor esküdött örök hűséget az agostonfalvai illetőségű Nikuláj Ötvös Zsiga fia, Ötvös Rafika egy rozenyói hajadonnak.

Előjáróba tüstént eláruhadtunk annyit, hogy az érdekes Hymen rózsalánca által összefogott rokonság tagjai egytől-egyig cigányok. Még pedig nem közönséges cigányok. Afféle cigány nábobok, akikhez hasonlókkal régi regények lapjain találkoztunk. Nikuláj Ötvös Zsiga például szőnyegkereskedő, aki román és székely szőnyegekkel kereskedett a messze Nyugati államokban s ezzel az itthon igazán holt üzletnek nevezhető foglalkozással akkora vagyont gyűjtött, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor Németországból hazatért, hétszobás villát építtetett magának Agostonfalván.

Most, amikor Racifa nevű fiát kiházásította, mintha azt akarta volna bebizonyítani, hogy ebben a szegény és nyomorúságos világban is van pénz, hol tudniillik még van s olyan hétérszázra szóló, hegyen-völgyön keresztül zengő lakodalma, éppen a nagy jómód vetett véget az eszem-iszomnak már csüörtök estén. A korcsmában ugyanis olyan izzó lett a hangulat, hogy egymás érték a verekedések s be kellett szüntetni a mulatságot. A házban pedig a vendégek már annyira eláztak, csüörtökön este egytől-egyik kidőlték. Persze ne felejtjük el azt se, hogy az elázott vendégek hazafuvarozására külön autóbusszjáratot szegődött a galás örömapa.

Még lóverseny is volt az ünnepségek alatt. A lovasbandérium tagjai, válogatott cigánylegények, futtatást rendeztek végig a falun. Nagy attrakció volt, mert a lovasok kissé ptyókosan pattantak nyeregbe és a kissé hepehupás agostonfalvai uton egymásután potyogtak le a nyereg-ből.

Nem hiteles adat az agostonfalvai cigánylakodalom történetében, de a környéken esküvel bizonygatják, hogy a menyasszony hozománya 1 millió volt. Békebeli aranykrajcárban. Hogy ezzel mit fognak csinálni, az egyelőre az ő titkuk. Így zajlott le a hétérszázra szóló lakodalom Agostonfalván, amely bizonyára évekig szolgált társallkodási anyagot a környékbeli falvak leányainak és legényeinek.

disznó, 15 pulyka, 30 tyúk, 100 darab malomkerék nagyságú kenyér és úgy 1500 liter kukullóment borocsk.

Az egyik asztalon 50-60 literes művészi veretű bronzüst állott és a cigányvajdak abból merítették a bort a magukkal hozott ezüst kupákkal. A házban állandóan szólt a cigányzene, a vendéglőben pedig a rezesbanda. Hétfőn este, amikor a hagyományos menyasszony táncra került a sor, a fiatal asszony táncosai legkevesebb 1000 lejjel jutalmaztak egy-egy fordulót. Az egyik szomszéd 10.000 lejt adott. A menyasszony tánc eredményeképpen a fiatalpár költőpénze ke-rek 100.000 lejjel gyarapodott.

Ezalatt a korcsmában az átmenő vendégek is úgy éltek, mint a kis királyok. Kádszámra vitték oda a jó töltött káposztát, a minden ételnek koronáját és külön cseberben adtak hozzája tejfölt, azoknak, akik ízén még sajátkezűleg is javítani akartak.

Itt aztán megfordult az egész faj. Betérték a vásáros emberek, az agostonfalvai államásra érkező vasutasok, szekeresek, utasok s mindenkit szívesen lártak.

Nikuláj Ötvös Zsigák számítása szerint hétfőtől szombatig tartott volna a lakodalom, de éppen a nagy jómód vetett véget az eszem-iszomnak már csüörtök estén. A korcsmában ugyanis olyan izzó lett a hangulat, hogy egymás érték a verekedések s be kellett szüntetni a mulatságot. A házban pedig a vendégek már annyira eláztak, csüörtökön este egytől-egyik kidőlték. Persze ne felejtjük el azt se, hogy az elázott vendégek hazafuvarozására külön autóbusszjáratot szegődött a galás örömapa.

Még lóverseny is volt az ünnepségek alatt. A lovasbandérium tagjai, válogatott cigánylegények, futtatást rendeztek végig a falun. Nagy attrakció volt, mert a lovasok kissé ptyókosan pattantak nyeregbe és a kissé hepehupás agostonfalvai uton egymásután potyogtak le a nyereg-ből.

Nem hiteles adat az agostonfalvai cigánylakodalom történetében, de a környéken esküvel bizonygatják, hogy a menyasszony hozománya 1 millió volt. Békebeli aranykrajcárban. Hogy ezzel mit fognak csinálni, az egyelőre az ő titkuk. Így zajlott le a hétérszázra szóló lakodalom Agostonfalván, amely bizonyára évekig szolgált társallkodási anyagot a környékbeli falvak leányainak és legényeinek.

Ostromállapot egész Spanyolországban

Madrid, január 25.

Spanyolország egész területén tovább folytatódna a zavargások. Barcellónában százhatvan tüntetőt letartóztattak, Sevilla felett bombavető-repülőgépek cirkáltak. Az egész országban kihirdették az ostromállapotot.

Ön ellensége a „Margit-Pensió”-ban érkezik Bukarestben. Kintűnő házikoszt I-a kiszolgálás. — 30 lejes ebéd és 25 lejes vacsora menü. — Hivatalos Esperanto Otthon — Erdélyiek találkozó helye. — Pensiuena Margaret Strada Brezoianu (Bul. Elisabeta) No 8 Tulaidonos PERNUSI PERSA MARGIT.

FAISCOLĂR ES SZOLÓLTVÁNYTELEPEKRY,
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ÁRJEGYZÉK DUTALAN.

MUSTAT UR ESETE VARGA ANNAVAL

CSIKSZEREDAI IDILL

*

Csikszereda, január 25.

A regátból Erdélybe helyezett egyes tisztviselők mentalitására jellemző az az eset, amely szombaton este játszódott le Csikszeredán. Varga Anna csernátóni származású cselédleány a „Bukarest”-kavéház előtt kifüggesztett mozképekben gyönyörködött, amikor arra éltelt Mustat Gheorghe, a csikszeredai törvényszék egyik jegyzője. A boros hangulatban levő jegyző ur szeme megakadt a csinos leányon, megszólította és, amikor az nem felelt, lehuzta róla a fejkendőjét.

Több sem kellett a tüzről pattant székely leánynak: ékes román nyelven össze szidta a szemtelenkedőt. Mustat Gheorgheban erre dolgozni kezdett a bor és a sértett „férfiúi önérték”, nekiesett a leánynak és ütlegekkel próbálta reparálni megcsontított becsületét. Varga Anna nem hagyta magát, védekezett, fellökte a jegyzőt és alaposan helybenhagyta.

Az incidens nagyszámú nézőközönség előtt folyt le, akik természetesen súlyosan elítélték a törvényszéki jegyző eljárását. Mustat ur erre ráfogta a körülötte álló Vákár Lajos, György Antal és Szentpéteri Bálint nevű fiatalemberekre, hogy szidták a királyt és gyalázták az országot. Az elősiető Pál Sándor rendőrtől követelt, hogy a fiatalembereket kísérje be.

A rendőr, aki tanuja volt Varga Anna izultatásának, csüitani próbálta a jegyzőt és igyekezett megmagyarázni neki, hogy a történetekért egyedül ő a hibás, miért kezdett ki a leánnyal, Mustat erre megállapította, hogy a rendőr is magyar, azért nem jár el a magyarok ellen.

A kimos helyzetnek Popescu rendőrkomiszár vetett véget, aki Mustatot előállította. Természetesen a jegyző őt is meggyanúsította, hogy nem végzi rendesen kötelességét, miután a rendőrkomiszár meg „erdélyi román”.

Ideje volna már, ezt a mentalitást egyszer és mindenkorra betiltani és végigverni azokon az urakon, akik effajta alarmot csinálnak.

— ELŐFIZETŐINK, ha akármilyen uton fizetést teljesítettek, kísérjék figyelemmel, hogy a címkén feltüntetett lejárat legkésőbb 8 napon belül megváltozzék. Ezzel jelzi kiadóhivatalunk azt, hogy a pénz rendben befolyt és helyesen lett felhasználva.

Semmisítsük meg a fájdalmakat

Az artritikus fájdalomra van ítélve. El kell viselnie a bőrbajt (akné, liszély, herpesz, psoriasis, szikozis, ertem, az izületi fájdalmakat köszvény, reuma) valamint az érelmeszesedést, amelyből származó főfajások bomlasztó hatásúak. A lábakat győtri a görcser, a flébit, a tályog, ronsolva egész szervezetét.

A sokoldalú baj gyógyítását eredeti forrásában, a vér betegségekben kell keresnünk. Ez okozza a beteg minden fájdalmát, nyomorúságát.

A legteljesebb vérmegújító szer a RICHELET VÉRFELEPÍTŐ (DEPURATIF RICHELET), amely az artritisz igazán legeredményesebb gyógymódja. Az orvosi kar fenntartás nélkül s egyhangúan ajánlja és tekinti a RICHELET VÉRFELEPÍTŐT (DEPURATIF RICHELET) mint a terápia legdrágább kincsét, melyet a mai napig felfedezhettek.

Minden üveghez ismerető könyvecskét mellékelnek. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Laboratórius RICHELET din Sedan, 6. Ru. Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. S'rada Pi'ar Moş.

Das Siebenbürgisch-Deutsche Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874)
ist die politisch führende
Stimme der deutschen
Volksgemeinschaft in
Rumänien. Das beste
Nachrichtenblatt und
das werbefähigste
Anzeigenorgan

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigen-
veröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung
des Siebenbürgisch-Deutschen Tageblattes
Hermannstadt-Sibiu (Rumänien)
Königin Mariastraße 25.

Közgazdaság

ROVAT-ÉLEN

A kivédhetetlen dárda

Úgyes ez a mi pénzügyi kormányzatunk: tagadhatatlan. Kifogni rajta nagyon nehéz. Az egyik szájával úgy mondja, hogy csak jövedelem után lehet adózni, a másik szájával meg pont az ellenkezőjét mondja, azt mondja: akinek pedig nincs jövedelme, annak muszáj adózni.

A részvénytársaságoknak lehet veszteségük és akkor nincs adóalapjuk, de ha van veszteségük, akkor muszáj adóalapot teremteni. Határozottan praktikus és kényelmes intézkedés. Sokkal praktikusabb és sokkal kényelmesebb, mint az eddigi rendszer volt, amelyben a részvénytársaság élethalálharcra kelt a fiskussal, hogy a végén a fiskus a veszteséges mérlegek mellett is kimutathassa: volt és van nyereség, tehát fizess adót.

Az utolsó évben még jobban megromlottunk valamennyien és a kormány is, a fiskus is, a harcot a főkönyvvel és a strazzával, a naplóval és a pénztárkönyvvel. Az ember beleun az igaztalan harcba és minek harcolni, mikor harc nélkül is csatát nyerhet. Elő az új paragrafust! A védhetetlen dárdát elő!

— És elővették.
— Ahol pedig nincs kimutatott nyereség, ott a telepház vagy üzlet három illetve ötszöröse az adóalap, — mondja az új paragrafus.

Hát nem egyszerű?
Az egész világ minden pérét elhullajtja, állalatok és üzemek rendre és sorba becsukhatnak, csődbe mehet aki akar, éhen vesztet, akinek tetszik, de adóalap az van. Ha nincs, csinálnak. És nagyon egyszerű is, hogy csinálnak. Utóégre, ha mindenki veszteséget mutat ki, hogy lesz a rengeteg veszteségből adó? Az a paragrafus, amely kimondta, hogy csak jövedelemből lehet adót kifizetni, jó volt addig, amíg mindenkinek jövedelme volt és csak nagyon keveseknek vesztesége. De most? Most mit csináljon egy állam, amelynek minden üzeme veszteséggel dolgozik és csak nagyon kevesen vannak, akiknél jövedelmük, tehát adóalapot tudnak és mernek kimutatni.

Fordít egyet a botján, hiszen annak két vége van. Most kimondja, hogy akinek nincs jövedelme, annak azért van adóalapja.

— És lesz adóalapunk.
Jó is, hogy lesz. Valamint az istenért csak legyen? Itt állunk, kenyér, ruha, betető falat nélkül. Ez rettenetes. Legalább egy kis adóalapunk legyen.

A Blank-bank kényszeregyezsége

Bukarest, január 25

Az ilfovi törvényszék több napos tárgyalás után szombaton este hirdette ki a döntést a Marmorosch-Blank kényszeregyezsége ügyében.

A törvényszék egyhangulag visszautasította a kényszeregyezés ellen beadott összes kontesztációkat és elfordatta a bank javaslatát, valamint a betétesek határozatát, amelynek értelmében az intézet kötelezte magát három év alatt, teljes összegben kiegyenlíteni összes betéteseit és hitelezőit.

A Blank-bank, a kényszeregyezés ki-mondása után a napokban újból megnyitja kapuit.

Német zsebszótárak

A német szavak is la in (magyar) betűkkel szedve

LINGUA SCHENK Kézi szótárak, 160, mindkét rész egybe kötve	Lei 136
Magyar-német rész, külön kötve	Lei 51
Német-magyar rész, külön kötve	Lei 51
CHIDLOF: Német liput zsebszótár, 320, két rész egybe kötve	Lei 51
LINGUA Német liput zsebszótárak, 320	
Magyar-német rész, külön kötve	Lei 61
Német-magyar rész, külön kötve	Lei 61

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

A fogyasztás válságának napjaiban:

Minden alkalmat meg kell ragadni, hogy termelvényeinken tuladjunk

A B. L. mátol kezdve rendszeresen közli az ország összes területén kiirt összes állami, városi és megyei árlejtéseket, hogy ezáltal előmozditsa Erdély iparos és kereskedő társadalmának üzleti lehetőségeit. Olvassa figyelemmel mátol kezdve árlejtési rovatunkat és azt rendszeresen őrizze meg magának

Bukarest, január 25.

A gazdasági válság, különösen Erdély és Bánság területén már régen tuladta azt a határt, amit közgazdasági nyelven „normális életstandardnak” neveznek. Megszűnt a kereskedelmi forgalom lüktető mozgása és tespedésre kárhoztott a kapcsolt részek egykor oly virágzó ipara.

A nyomasztó válságnak egyik legsajátságosabb szimptomája: a fogyasztás hiánya, amelynek eredete a tömegek általános leszegényedésében gyökerezdik.

Az összeomlás súlyos napjaiban tehát nyilvánvaló, hogy az erdélyi iparosoknak és kereskedőknek minden alkalmat meg kell ragadniok, hogy termelvényeiket és árucikkeiket értékesíthessék. Ennek egyik lehetősége az állami, a városi és megyei szállításokban való részvétel útján biztosítható. Ezeket a szállításokat nyilvános árlejtés útján lehet csak megszerezni.

A B. L. bukaresti szerkesztősége, erdélyi iparos és kereskedő társadalmának eminens érdekeit tartva szemelőtt, áldozatokat nem sajnálva, ezentúl rendszeresen közölni fogja közgazdasági rovatában az ország területén kiirt összes közmunka és közszállításokra vonatkozó árlejtéseket, hogy ezzel is előmozditsa lapunk olvasóinak üzleti lehetőségeit.

Az erdélyi iparos és kereskedő tehát hetenkint kétszer, szükség esetén minden másodnap meg fogja találni lapunk hasábjain az ujabban kiirt árlejtések helyét, időpontját, valamint az árlejtés pontos anyagát. Biztosak vagyunk abban, hogy árlejtési naptárunkat minden iparos és kereskedő rendszeresen ki fogja vágni és el fogja magának tenni, mert minden nyilvános árlejtés a legelsőbb-rangu alkalom üzletkötésre.

Árlejtési naptárunkat lapunk holnapi számában kezdjük közölni.

Borah szenátor:

„A moratórium meghosszabbítása az operáció elhalasztásáig, amíg a beteg annyira legyengül, hogy már a műtétet sem éli túl”

Washington, január 25

Borah szenátor nyilatkozott a moratórium meghosszabbításának kérdéséről. Borah kijelentette, hogy a moratórium meghosszabbítása annyit jelent, hogy az operációt elhalasztják addig, amíg a beteg annyira legyengül, hogy a műtétet már nem éli túl. Ha Franciaország olyan programot

nyújtania, amely Amerikának jobb jövőt, Európának ujjaépítést, az egész világnak pedig gazdasági gyógyulást jelentene, úgy Amerika valószínűleg erősen érdeklődne ez iránt a program iránt. A javaslatok érinthetlensége, a „készenlédek szentsége”, a leszerelés visszautasítása mellett azonban Amerikát nem érdeklí a moratórium.

Háromszázötven millió frankos kölcsönt kapott Románia Franciaországtól

250 milliót a francia jegybank adott, 100 milliót pedig a magánintézetek folyosítottak a Banque d'Acceptation útján

Bukarest, január 25

Argetoianu pénzügyminiszter párisi utjával kapcsolatosan a legkülönbözőbb verziók kerültek forgalomba. Most, miután a tárgyalások végetértek, sikerült pontos képet szerezni arról, hogy tulajdonképpen mi is történt Párisban?

Tény az, hogy Románia néhány nappal ezelőtt 350 millió francia frankot kitévő kölcsönt kapott. Ebből 250 milliót folyosított a francia Nemzeti Bank, 100 milliót pedig a Banque d'Acceptation, államilag támogatott párisi pénztárat. A hitel lekötése azonban nem a régi kölföldi kölcsönök mintájára történt, mivel ilyen tranzakciókra a nemzetközi pénzpiac a mai viszonyok között nem alkalmas. Az történt ellenben, hogy a Banca Nationala egy olyan jogával élt, amelyet a stabilizációs szerződés biztosít számára.

Tudni kell azt, hogy a stabilizációs szerződés értelmében, a román Nemzeti Bank kérésére a kölcsönt folyosító és a lej stabilitását garantáló európai jegybankok egy 25 millió dolláros hitelt fog-nak megnyitni, amelyet a román jegybank bármikor és bármilyen részletekben igénybevehet, amennyiben ezt a román valuta stabilitása megkívánja. Ez a kölcsön például arra az esetre vonatkozott volna, ha a Banca Nationala bankjegye-

dezete akár a devizahiány, akárpedig a túlnagyfokú bankjegyszaporulat miatt a szerződésben megállapított 35 százalék alá esett volna.

Erre a kölcsönre azonban mindezideig nem került sor. A bankjegyfedezet szempontjából még ma sem volna nagyon szükség rá, a Nemzeti Bank azonban ennek ellenére is fontosnak találta minden eshetőség ellen bebiztosítani magát. A stabilizációs kölcsönt folyosító európai jegybankokhoz fordult, ekkor azonban kiderült, hogy a francia Nemzeti Bankon kívül egyik sem képes vállalt kötelezett.

ségének eleget tenni. Nyenformán a francia Nemzeti Bank egyedül vállalta a 250 millió frankos devizahitel folyosítását, csupán csak azért, hogy Románia anyagi helyzetén segítsen. A szőbanforgó összeg két hete a román kormány rendelkezésére áll, mind a mai napig azonban nem vették azt föl.

A másik kölcsönt, amelynek összege 100 millió frank, a román állam vette fel, több párisi magánintézettől, a Banque d'Acceptation útján. Ezt a kölcsönt a monopoljövödelmekkel garantálja az állam. Az összeg ténylegesen nem fog az országba befolyjni, hanem azt Párisban hagyják a háromhavonként esedékes régi kölcsönrészletek kifizetésére. Az állam a kölcsönrel azt nyeri, hogy a monopoljövödelmeket, amíg a párisi 100 millió frankból telik az állami költségvetés céljaira használhatja, tekintve, hogy ezeket a summákat, amelyek évenként hét milliárddal szerepelnek a költségvetésben, az év első felében nem fog kelleni a kölföldi hitelezőknek fizetni.

A román állami papiroknak a kölföldi tőzsdéken való rohamos emelkedése — a nemzetközi tőzsde hosszról eltekintve — főleg ennek a két kölcsönnek tulajdonítható, mert mindkettő a lej stabilitását és a kölföldi adósságok pontos törlesztését hivatott garantálni.

A román kompenzációs pénztár

készen áll, de működését nem bírja megkezdeni

Bukarest, január 25.

A hónapokkal ezelőtt tervbevett román —magyar— osztrák kompenzációs pénztár még mindig nem kezdte meg működését. A pénztárnak, mint ismeretes, az a hivatása, hogy a clearing-forgalomhoz hasonlóan gondoskodás történjék arról, hogy a három állam között fennálló áru-forgalom normális fizetési illetve fizetés-visszatérítési körülmények között bonyolódjék le.

A kiegyenlítő pénztárra vonatkozó első megállapodás a román és osztrák nemzeti bank között jött létre. A megegyezés alapján a romániai pénztár meg is alakult, működését azonban még a mai napig sem kezdhetné meg, mivel közben kiderült, hogy az osztrák kormány nem hagyta jóvá a nemzeti bank által kötött megállapodást. A kérdést most már diplomáciai utra terelték. A román külügyminisztérium megtette a sürgető lépéseket az osztrák kormánynál a pénztár felállítására vonatkozólag, arra való tekintettel, hogy az ügy rendezetlensége miatt az Ausztria felé rányúló román kivitelt teljesen szünetel. Az osztrák kormány végleges választát hétfő estére várják Bukarestbe.

Ezzel igyedjüleg Magyarországgal is tárgyalások indultak meg, ezek azonban szintén eredménytelenül végződtek. A magyar kormány ugyanis olyan feltételeket állít, amelyeket Románia a mai körülmények között nem fogadhat el. Így többek között a devizahiányra való hivatkozással a magyar kormány azt kéri, hogy Magyarország kétszer annyit importáljon Romániába, mint amennyit Románia exportál a magyar piacokra. Tekintve, hogy ez a kikötés jelentős mértékben gyöngítene a külkereskedelmi mérlegünket, a román Nemzeti Bank nem fogadta el a feltételt.

A nézeteltérések kiküszöbölése végett a román kormány diplomáciai uton átiratot küldött a magyar kormánynak, amelyben kéri, hogy engedjen kikötéseiből és kövessen el minden lehetőt a kompenzációs pénztár felállításá érdekében, amelynek késedelmes megalakulása Romániának mérhetetlen károkat okoz, de a magyar külkereskedelemnek sem használ.

— KISKERESKEDŐK FIGYELMEBE! A kiskereskedők adóbevallására vonatkozó bármilyen magyarázattal és felvilágosítással szolgál mátol kezdődőleg a Kiskereskedők Szövetségének titkársága. (Alsó Villa-utca. Ipartestület Székháza.)

„MIROL” Reuma-szesz,

az

„amerikai sósborszesz”

Kipróbált és sokszorosán bevált szer reuma, ischiás, csipőfájdalom, hátmerevség szaggatás keresztcsont és izom fájdalomknál. — Dörzsölje be vele a fájdalmas helyeket! — Ara 30 lei — 150 lei beküldése ellenében 3 üveggel bérmentesítve küld: Örs Rezső gyógyszerész, Pankota (Păncota, jud. Arad)

Sport

A Nagyváradi AC két jelentős győze'me Franciaországban

Páris, január 25.

A rennesi bizonytalan és balsikerű start után a NAC győztesen egy hétig pihent a francia fővárosban és úgy látszik, ez a pihenő kedvező hatással volt a NAC-ra. Szombaton volt az első párisi meccse a kitűnő nagyváradi együttesnek, mely szép győzelmével nagy tetszést keltett a francia sportkörök és közönség előtt. Az eredmény: NAC—Racing Club de France 2:1 (1:1).

A NAC állandó fölényben volt. A vezető gólt Bodola lőtte, majd az erőszakosan játszó párisiaknak sikerült az egyenlítés. A második félidőben Rónai megszerzi a győztes gólt. A játék befejezése előtt a nagyváradiak még egy gólt rúgnak, azonban a bíró nem ítélte meg. Szombaton este a román követség bankettet adott a NAC tiszteletére.

Vasárnap Monreuilben játszott a NAC és itt folytatta sikereinek sorozatát: NAC—Montreuil FC 5:3.

A félidő eredményéről nem emlékezik meg a távirat, mely röviden csak annyit jelez, hogy a nagyváradiak szép összjátékkal, biztosan nyerték a mérkőzést.

A kitűnő eredmények máris éreztetik hatását. Eddig további nyolc mérkőzést kötött le Franciaországban a NAC, mely halmazzal kapja a meghívásokat. A nagyszámu mérkőzés szükségessé teszi a turázó együttes megerősítését és Sepi, Moravec és Sfera utazik a váradi csapat után, hogy a turához méltó játékosanyaggal rendelkezzen.

Nagy győzelemmel és egy még nagyobb vereséggel zárta turáját a Somogy

Belgrád, január 25.

A kaposvári Somogy három hét alatt nyolc mérkőzést bonyolított le Görögországban melyek valamennyit megnyerte és mindössze egy eldöntetlen csikart ki ellene egyik ellenfele. A győzelmes görög turáról visszatérően szombaton Belgrádban mérkőzött a magyar profiegyüttes, ahol a nagy játékerőjű Jugoszlavia volt az ellenfele:

Somogy—Jugoszlavia 4:2 (3:1).

Nagy meglepetésre a Somogy győzelmet aratott. Annál súlyosabb volt a vasárnapi szereplése:

Beogradski—Somogy 8:2 (4:0).

Turájának utolsó mérkőzésén a Somogy súlyos vereséget szenvedett. A magyarok viaszgőlját Jakube és Csizi lőtték.

A Brassói Turista Egylet nagykőhavasí siversenye

Brassó, január 25.

Tegnap zajlott le nagy érdeklődés mellett a BTE siszacosztályának házi siversenye. A futószámok még a múlt hét vasárnapján lebonyolítottak és azok eredményeiről már hírt adtunk. A tegnapi magashegyi versenyeken a hőviszonyok nem voltak kedvezőek, ami befolyásolta az eredményeket. Ennek ellenére, különösen az ugróversenyeken szép stílust mutattak be a résztvevők és, mint érdekes körülmény említhető meg az is, hogy valamennyi ugrás állott volt. Egyébként ez alkalommal folyt le az első ugróverseny, a legnagyobbított sánc.

Részletes eredmények a következők:

Akadályverseny (senior): 1. Samhammer

Raymond. 2. Gräf György. 3. Halász Endre. Ifjúsági akadályverseny: 1. Demeter Imre. Női akadályverseny: 1. Boldizsár Ilonka. 2. Tompa Erzsébet. 3. Péter Magda. Ugróverseny: 1. Halász Endre. 2. Popp János. 3. Samhammer Raymond. A kombinált verseny eredménye: 1. Samhammer Raymond 977 pont. 2. Halász Endre 971 pont.

↑ UJ BRASSÓI FOOTBALLCSAPAT. Arról értesítenek, hogy a volt Bátya sportegyesületet „Suburbui” néven felvették a labdarugószövetségbe.

↓ A „BUDAPESTI KORCSOLYÁZÓ EGYLET” JÉGHOCKI CSAPATA CSIKSZEREDÁN. A budapesti Korcsolyázó Egylet jég-hocki csapata január hó 30-tól február hó 2-ig romániai turára jön s ezalatt Bukarestben, Csikszeredában és Kolozsváron fog egy-egy mérkőzést játszani.

A mérkőzések a fenti program után itélve, január hó 31-én délután fél 3 órakor lesz Csikszeredán, amennyiben a budapestiek programjában nem fog változás beállni.

A tavalyi kryniczai mérkőzéseken gyönyörűen szerepelt magyar csapat a következő felállításban turnézik Romániában: Marx, — Weiner, Lator, gr. Bethlen, gr. Révay, Barna. Már a felállításból is látható, hogy a C. S. C-nak, noha Románia egyik legjobb csapata,

kevés kilátása van a győzelemre, mindamellett erős küzdelemre lesz szüksége a pestieknek is.

A mérkőzés iránt egész vármegyeszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Itt említjük meg, hogy a C. S. C. jég-hocki intézősége tárgyalásokat kezdett Csernovic válogatottjaival, egy február elején Csikszeredán tartandó mérkőzés ügyében.

↓ SI-TANFOLYAM ÉS VERSENY CSIKSZEREDÁN. A B. T. E. csiki csoportja jövő héten megkezdí si-tanfolyamát, vezetője egy brassói si-oktató lesz, aki két héten keresztül naponta a legmodernebb si-oktató elvek alapján képezi ki a jelentkezőket. A tanfolyam végén házi si-verseny lesz, futó-, akadály- és ugróversenyyel egybekötve.

PÁRIS:

Bécs—Páris városközi mérkőzés 5:1 (2:1). A francia főváros válogatott csapata nem tudta megismételni a Berlin elleni bravurját és vereséget szenvedett a bécsiektől.

MARSEILLE:

Olympique—III. kerület, Sabaria kombinált 4:1 (3:1).

BUDAPEST:

Az Egyiptom ellen kijelölt magyar válogatott csapat tréningmérkőzésen 14:1 (7:0) arányban legyőzte az MTK, FTC és UTE amatőr-csapatából összeállított kombinált együttest.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6. vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzteri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

ILIAN (Marosillyén) vasuti átlomás közvetlen közelében HÁZ VENDEGLÖVEL, SZALODAVAL 350 ezer lejért eladó. Érdeklődők forduljanak a jelenlegi vendéglőshöz „Restaurant Gara” 16594

Veszünk középnyagúságú PENZSZEKRÉNYT. Cim 16649 szám alatt a brassói kiadóban.

Villanymotor
85 HP. 2×200 Volt
eladó
OXIGÉN-IPAR RT., ARAD

GOMBAT. Veszek száraz gombát, vágva és fűzve, mintázott árajánlatot kér Lebovits Adolf Beius (Belényes). Jud. Bihar. 16661

Egy vadonatúj kötőgép olcsón eladó. Brassó, Dobrogea-utca 29. 16637

Veszek Brassó vagy Háromszék megyében 20 hold szántóföldet, gazdasági épületekkel. Avocat Alexandrescu. Bucuresti. Silvestru 61. 16656

Kézpénzzel KERESSEK cca 50 H. P.-s FÉLSTABIL, modern, üzembépes GÖZGÉPET, Albert György, Reghin. 16662

Allást nyer

Gesucht wird zu 2—4 jährigen Kindern ein deutsches Fräulein, welches auch der rumänischen Sprache mächtig ist — Adresse Weisz Elek, Târgu-Mures 16637

Allást keres

Melyik uricsalád adna megfelelő alkalmazást fiatal aszszonynak 4 éves fiacskájával. Leveleket „Hálás” jelígre a brassói kiadóba. 16624

Fiatal órásségéd, nagy és kismunkás, aranyműves munkában jártas, állást keres. Dákos Dezső, Baraolt, Treiscaune. 16635

Bécsi nő, három nyelvi tudással, kitűnő zongorajáték, előkészít külföldi vizsgákra, elfogad háztartás, vagy gazdaság vezetését, tanítást, bármilyen tárgyra. Cim 16663, szám alatt a brassói kiadóban

Egy önállóan dolgozó fodrászsegéd állást keres. Cime: Nagy Mihályné, Csikszereda.

Lakás

Azonnalri kiadó modern lakás, négy szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségek. Brassó, Kut-ucca 47. Értekezhetni dr. Comanciunál Regele Carol-u. 50. 16650

Vegyes

Fuchs fogorvos (20 évi párisi praxissal), Bukarest, BEREZ 35. Díjtalan kezelés, foghuzás. 16380

ANGRO és detailizet társat keres 1,500.000 lejjele. Megkeresések „Rentabilis” jelígre Rudolf Mosse hirdetőirodába, Oradea. 16619

Rheumatikus Fájdalmat

lehet szüntetni

Egészen mindegy, hogy izületi vagy izom-fájdalomról van-e szó, Sloan's Liniment azonnal megszünteti. Masszírozás felel ges, Sloan's Liniment azonnal behatol, melegít, enyhít. Ne szenvedjünk, — tartunk készletben állandóan egy kis üveggel ebből a szerből. Sloan's alkalmazható rheuma, zsába, ischias, hátifájás, ficamodás, törés és minden nemű izomfájdalom esetén.

SLOAN'S LINIMENT

megöli a fájdalmat

Egy üveg ára 75 Lei.—

Koródy Andrásné

született Miklós Ágnes

életének 63-ik évében, a naldoklók „rentsége” áhálatos felvétele után f. hó 24-én éjjel fél 12 órakor visszaadta lelkét terem őjének.

Temetése f. hó 26-án d. u. 4 órakor lesz a bolonyai róm. kath. temető kápolnájából.

Nyugalma legyen csendes, emléke áldott!

Brassó, 1932. január 25.

A gyászoló család.

Kolozsvári kötöttárugyár keres azonnai belépésre egy minden tekintetben megbízható szorgalmas

munkavezetőnőt,

aki mint olyan önállóan már működött és a szakmában teljesen kifogástalan. Írásbeli ajánlatok, fénykép és bizonyítvány-másolatokkal felszerelve, a fizetési igény megjelölése mellett „Kötöttáru gyár” jelígre e lap brassói kiadójához talába kéretnek

Orvosi könyvek

a nagyközönség számára:

DR. KALDOR MIKLÓS: Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést. 102.—

DR. BODON KAROLY: Hogyan éljen a szívbeteg ember. (Szívbeteg — Érelmeszesedés — Vérnyomás.) 88.—

DR. MEZEY KAROLY: Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni? A nő és a férfi kozmetikája. 88.—

DR. BUCSANYI GYULA: A nyerskoszt, mint természetes gyógytényező (függelék: teljes nyerskoszt — szakácskönyv) 102.—

W. STEKEL: Üzenet az anyáknak.

I. rész. Csecsemőkortól 2 éves korig 90.—

II. rész. Óvodáskor és első iskolaévek 120.—

III. rész. Serdülőkör és az érettség kora 130.—

A három kötet egyszerre 300.— lej.

W. STEKEL: A modern házasság 102.—

DR. FELDMANN SÁNDOR: Idegesség és ösztönélet 102.—

DR. DECSI IMRE: Az impotenciáról 34.—

DR. FÖLDES LAJOS: Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak 102.—

DR. MÜLLER VILMOS: A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása, diétás kezeléssel 102.—

DR. ENGLANDER ÁRPÁD: A rheumás bajok házi kezelése. 81.—

Pósta-portó 10.— lej, 100.— lejen felüli megrendeléseknél, az összeg előzetes beküldése esetén, a szállítás portómentes. — Utánvéttel csak 100.— lejen felüli megrendeléseket szállítunk.

Brassói Lapok Könyvosztálya

(Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban)

KIFOGÁSTALAN, SZARAZ, PENÉSZMENTES

SZALMÁT

VÁSÁROL CUKORGYÁR BOD BOTFALU

Sportolók figyelmébe!

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 24 sz. ALATT MEGNYILT A

REKORD

sportáruház, ahol mindenemű sportcikk szükségletét mindenki a legolnyősebben szerezheti be.

OLCSÓBB LETT A

Tartós hullám

Balázs

hőlgfodrásznál, Brassó, Cerna-utca (Weisz Mihály utca 7 sz.)

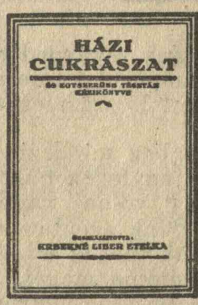
Csak tíz napig 250 Lei.

BIRI NÉNI SZAKÁCSKÖNYVE

Legújabb bővített kiadása, több száz kitűnő magyar konyhareceptet tartalmaz

Legjobb erdélyi magyar konyha.

254 oldalas könyv ára, kötve 130 lej.

HÁZI CUKRÁSZAT

Elsőrangú tészta- és süti-receptekkel Világos és pontos utasítást nyújt az egyszerű tészták és süti-ek legfinomabb tor-ták, krémek és pári-ik készítéséhez. Összeállította KRBEKNE Liber Etelka. Egyetlen háztartás sem nélkülözheti. Ára 50 lej. Kaphatók minden könyvkereskedésben

Brassói Lapok Könyvosztálya, Brassó.

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavezetése: kiadása és elosztása az udvarban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10), negyedévre 33), félfévre 63), évente 120) lej. Magyarországra negyedévre 14, félfévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 42) félfévre 82) évente 1600 lej

Fiókiadóhivatal és szerkesztőség: Hunyad- és Alsófővárosi nagyák részére Déva, Str. Ioan Creanza 2. Telefon 17 (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukares: Dán Dániel, Gerő Sándor és Koan Jenő. — Dés: Str. S. Barna-tiu 10. (Oszán Kálmán) — Kolozsvár: Str. Duba-arior 7. volt Timir-utca (Neumann Ignác) Marosvásárhely: Benjámin Árpád Str. Bererie 1. Sároáz-u. — Nagyszombat: Str. Tur-nului 13. Szigetváry László. — Szatmar: Csokmáru-u. 10. Váradi József. — Jászvásár: Str. — és Székelyudvarhely: Orbán Balázs-u. 31. (Varró Elek). — Szilvágy: Str. — Torda: Str. Relele Ferdinand 25 (Dáas József)

Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal Bartha Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEKET telvesznek a kiadóhivatalok, a megbizottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készségei szolgálunk